

Briselē, 20.6.2023.
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (“STEP”) un groza
Direktīvu 2003/87/EK, Regulu (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES)
Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES)
2021/697 un (ES) 2021/241**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

ES ilgtermiņa apņemšanās īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos un ietekme uz rūpniecību ES

ES ir pievilcīga vieta ilgtspējīgām investīcijām. Eiropas vienotais tirgus pēdējo 30 gadu laikā ir sniedzis patiešām ievērojamus ekonomiskus ieguvumus, nodrošinot ES IKP, kas ilgtermiņā ir par 9 % lielāks, nekā tas būtu bez vienotā tirgus¹. Eiropas uzņēmējdarbības modeļa pamatā ir atvērtība, un ES piedāvā uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi. Eiropas sociālais modelis nodrošina kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību un apmācību, labi funkcionējošas sociālās aizsardzības sistēmas, kā arī sabiedrības veselības un vides aizsardzību. Kopā ar godīgu konkurenci un unikālu tiesisko regulējumu, kas vērsts uz divējādo digitālo un zaļo pārkārtošanos, kā arī noturību, tas palīdz nodrošināt investoriem nepieciešamo prognozējamību.

Pēdējo gadu laikā ES ir tiekusies stiprināt konkurētspēju un noturību stratēģiski svarīgās nozarēs un samazināt Eiropas ekonomikas atkarību, īstenojot zaļo un digitālo pārkārtošanos. Izmantojot ES ekonomikas atveseļošanas pamatprogrammu *NextGenerationEU*², ES jau 2021. gada vasarā izdevās novērst rādītāju kritumu, sasniedzot pirmspandēmijas izlaides līmeņus. Līdzekļi, kas paredzēti, lai īstenotu divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos, padara mūsu ekonomiku konkurētspējīgāku. Dalībvalstu bezprecedenta centieni īstenot būtiskas reformas palielina ES noturību.

Lai gan ES rūpniecība ir pierādījusi savu iekšējo noturību, tā tiek apdraudēta. Augsta inflācija, darbaspēka un prasmju trūkums, demogrāfiskās pārmaiņas, piegādes ķēžu traucējumi pēc Covid-19, augošās procentu likmes, enerģijas cenu un ražošanas izmaksu straujais pieaugums negatīvi ietekmē ES rūpniecības konkurētspēju. Turklāt tai arī jāstājas pretī spēcīgai, taču ne vienmēr godīgai konkurencei sadrumstalotajā pasaules tirgū. Noteiktu kritisko un jauno tehnoloģiju ieviešanai un plašākai izvēršanai stratēģiskās nozarēs Eiropas Savienībā būs būtiska nozīme, lai izmantotu iespējas un īstenotu zaļās un digitālās pārkārtošanās mērķus nolūkā samazināt stratēģisko atkarību un veicināt pārrobežu investīcijas vienotajā tirgū. Tāpēc ir vajadzīga tūlītēja rīcība, lai atbalstītu kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu Eiropas Savienībā vai aizsargātu un stiprinātu to vērtības ķēdes šādās jomās: dziļās un digitālās tehnoloģijas, tīrās tehnoloģijas un biotehnoloģijas. Eiropas Savienībai ir arī jānovērš darbaspēka un prasmju trūkums šajās stratēģiskajās nozarēs.

ES jau ir nākusi klajā ar vairākām iniciatīvām savas rūpniecības atbalstam. Zaļā kursa industriālā plāna³ mērķis ir uzlabot Eiropas neto nulles rūpniecības konkurētspēju, nodrošināt kritiski svarīgo izejvielu nepieciešamo daudzumu un atbalstīt ātru pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Tā tiek veidota atbalstošā vide ES ražošanas spēju palielināšanai tīro tehnoloģiju jomā. Šā plāna pamatā ir četri pīlāri: prognozējama un vienkāršota normatīvā vide, paātrināta piekļuve finansējumam, prasmju pilnveidošana un atvērta tirdzniecība noturīgām piegādes ķēdēm. Izmantojot Eiropas inovācijas programmu⁴, ES ir centusies panākt, ka Eiropa nonāk dziļo tehnoloģiju inovācijas un jaunuzņēmumu jaunā viļņa

¹ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, Vienotajam tirgum 30 gadi, COM(2023) 162 final.

² https://next-generation-eu.europa.eu/index_lv.

³ Paziņojums “Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam”, COM(2023) 62 final.

⁴ Paziņojums “Jauna Eiropas inovācijas programma”, COM(2022) 332 final.

avangardā. Viens no tās galvenajiem mērķiem ir uzlabot Eiropas jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, piemēram, mobilizējot neizmantotos privātā kapitāla avotus un vienkāršojot noteikumus par iekļaušanu biržas sarakstos. Turklāt Komisija 2023. gada martā pieņēma jaunu krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējumu valsts atbalstam⁵. Dalībvalstīm ir lielāka rīcības brīvība izstrādāt un īstenot atbalsta pasākumus nozarēs, kas ir būtiskas pārejai uz klimatneitralitāti. Dalībvalstis pašlaik arī groza savus nacionālos atveseļošanas un noturības plānus, lai iekļautu tajos *REPowerEU* nodaļas⁶, kas ir nozīmīga iespēja sniegt tūlītēju atbalstu uzņēmumiem un uzlabot to konkurētspēju, neradot nevajadzīgu stratēģisko atkarību.

Lai gan šie risinājumi nodrošina ātru un mērķtiecīgu atbalstu, ES uz tās rūpniecības nozaru investīciju vajadzībām ir jāreaģē strukturālāk. Kā Komisijas priekšsēdētāja *Ursula von der Leyen* norādīja 2022. gada 14. septembra runā par stāvokli Eiropas Savienībā⁷, ir jānodrošina, ka rūpniecības nākotne tiek veidota Eiropā. Turklāt kopējai Eiropas rūpniecības politikai ir vajadzīgs kopīgs Eiropas finansējums⁸. **Tāpēc ir jāizveido platforma “Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai” (STEP).**

Šai platformai būtu jāpalīdz saglabāt Eiropas priekšrocības tādu kritiski svarīgu un jauno tehnoloģiju jomā, kas ir būtiskas zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanai, sākot no tehnoloģijām, kas saistītas ar datošanu, tostarp mikroelektroniku, kvantu datošanu un mākslīgo intelektu, un beidzot ar biotehnoloģijām, bioražošanu un neto nulles tehnoloģijām. Eiropadome atzina, ka šis jautājums ir jārisina, un ieteica “nodrošināt pieejamā finansējuma un esošo finanšu instrumentu pilnīgu mobilizāciju un elastīgāk izvērst tos tā, lai sniegtu savlaicīgu un mērķtiecīgu atbalstu stratēģiskajās nozarēs, neietekmējot kohēzijas politikas mērķus”⁹. Tādējādi STEP būtu arī jāpalīdz piesaistīt privāto kapitālu, lai sekmētu Eiropas uzņēmumu konkurētspēju šo tehnoloģiju jomā globālā mērogā, kas savukārt veicinās vietējo spēju veidošanu.

Visefektīvākais risinājums ir noteikt STEP par ES budžeta prioritāti. Pārkārtošanās uz klimatneitralitāti, noturība un digitālās tehnoloģijas jau ir daudzgadu finanšu shēmas pamatprincips: 30 % no 2 triljoniem EUR 2021.–2027. gada DFS, kas ietver atveseļošanas programmas *NextGenerationEU*, tiek tērēti klimatrīcībai, un vairāk nekā 20 % no Atveseļošanas un noturības mehānisma ir paredzēti digitālajai politikai. Turklāt programma “Digitālā Eiropa” atbalsta digitālās tehnoloģijas uzņēmumiem, iedzīvotājiem un publiskās pārvaldes iestādēm. ES budžets ir arī galīgais ES instruments vienotā tirgus un kopīgas rīcības īstenošanai, radot pievienoto vērtību ES līmenī, nodrošinot apjomradītus ietaupījumus, efektivitāti un solidaritāti un sniedzot skaidru politisku vēstījumu par to, ka ES ir vienota, saskaroties ar problēmām.

STEP izveide pilnīgi atbilst Eiropas partneru izvirzītajiem mērķiem. Amerikas Savienoto Valstu Inflācijas samazināšanas akts līdz 2032. gadam palīdzēs piesaistīt vairāk nekā 360 miljardus USD (aptuveni 330 miljardus EUR). Japānas zaļās pārveides plānu mērķis ir piesaistīt līdz 20 triljoniem JPY (aptuveni 140 miljardus EUR)¹⁰. Nolūkā uzlabot konkurētspēju tādās nozarēs kā saules fotoelementi un akumulatori Indija ir nākusi klajā ar shēmu, kurā stimuli sasaistīti ar produkciju. Apvienotā Karaliste, Kanāda un daudzas citas

⁵ Paziņojums “Krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem” (OV C 101, 17.3.2023., 3. lpp.).

⁶ Regula (ES) 2023/435 attiecībā uz *REPowerEU* (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.).

⁷ https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_lv.

⁸ 2022. gada 4. decembra runa, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/speech_22_7487.

⁹ Eiropadomes 2023. gada 23. marta secinājumi, EUCO 4/23.

¹⁰ COM(2023) 62 final.

valstis arī ir nākušas klajā ar saviem investīciju plāniem tīro tehnoloģiju jomā. Visiem dalībniekiem ir svarīgi nodrošināt, ka finansējuma plāni tiek izstrādāti un īstenoti pēc iespējas mazāk kropļojošā veidā. Lai saglabātu un uzlabotu esošos, bet nepilnīgos vienlīdzīgas konkurences apstākļus, kuri ir ES un globālās labklājības pamats, vienlīdz svarīgi ir pastiprināt pārredzamību un apspriesties par rūpniecības subsīdijām starptautiskā mērogā.

Pārskats par ES budžetu zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai

ES budžetā un ārpus tās ir vairāki fondi un programmas, lai sniegtu atbalstu dziļajām un digitālajām tehnoloģijām, tīrajām tehnoloģijām un biotehnoloģijām. Šie instrumenti jo īpaši ietver kohēzijas politikas fondus, Atveseļošanas un noturības mehānismu, Inovāciju fondu, *InvestEU*, Eiropas Aizsardzības fondu un programmu “Apvārsnis Eiropa”:

- kohēzijas politika sekmē zaļo (110 miljardi EUR) un digitālo (36,6 miljardi EUR) pārkārtošanos dalībvalstīs un reģionos, ieskaitot 85 miljardus EUR no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Kohēzijas fonda (KF) un Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), kas ir galvenie reģionālās attīstības politikas ES fondi ES enerģētikas pārkārtošanas sekmēšanai;
- Atveseļošanas un noturības mehānisms un *REPowerEU* — ES plāns, lai padarītu Eiropu neatkarīgu no Krievijas fosilajiem kurināmajiem, — piedāvā dalībvalstīm vēl nepieredzētas iespējas veikt zaļās un digitālās investīcijas un finansēt reformas;
- ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS)¹¹ ieņēmumu izmantošana:
 - no Modernizācijas fonda (60 miljardi EUR) nodrošina būtisku atbalstu 13 saņēmējām dalībvalstīm, lai paātrinātu to enerģētikas pārkārtošanu,
 - no Sociālā klimata fonda (86 miljardi EUR) sniedz būtisku atbalstu dalībvalstīm, lai palīdzētu neaizsargātām grupām tikt galā ar zaļās pārkārtošanās sekām,
 - no Inovāciju fonda (43 miljardi EUR) līdz 2030. gadam nodrošinās finansējumu novatoriskām mazoglekļa tehnoloģijām, tostarp šo tehnoloģiju produktu ražošanai, piemēram, lai palīdzētu energoietilpīgām nozarēm, attīstītu oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu, novatorisku atjaunīgās enerģijas ražošanu un enerģijas uzkrāšanu;
- *InvestEU* veicina gan zaļo pārkārtošanos, gan digitalizāciju. Kopumā 30 % no *InvestEU* garantijas (t. i., 7,8 miljardi EUR) un 60 % no ilgtspējīgas infrastruktūras loga (5,9 miljardi EUR) veicina klimata mērķu sasniegšanu. Turklāt paredzams, ka vairāk nekā 2 miljardi EUR varētu veicināt digitālo mērķu sasniegšanu un vairāk nekā 1 miljards EUR varētu tikt ieguldīts ar biotehnoloģijām un zālēm saistītās investīcijās;
- no ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” 20,2 miljardi EUR tiks atvēlēti tīro tehnoloģiju pētniecībai un izstrādei, 11,5 miljardi EUR — biotehnoloģijām un zālēm un 19,3 miljardi EUR — digitālajām tehnoloģijām;
- no programmas “Digitālā Eiropa”, kuras kopējais budžeta piešķirums ir 7,6 miljardi EUR, sniedz atbalstu digitālajām tehnoloģijām;
- no Eiropas Aizsardzības fonda, kura budžets ir 8 miljardi EUR, atbalsta mūsdienīgu un sadarbspējīgu aizsardzības tehnoloģiju un aprīkojuma pētniecību un izstrādi.

¹¹ Pamatojoties uz oglekļa cenu 80 EUR/tonnā CO₂ ekv.

Lai gan ES ir nodrošinājusi stabilu finansējumu gan zaļās, gan digitālās pārkārtošanās procesam, šie līdzekļi parasti tika sadalīti starp dažādām izdevumu programmām un atbilstīgi atšķirīgiem noteikumiem. Esošo instrumentu un pārvaldības sistēmu izmantošana paātrinās īstenošanu un palīdzēs piesaistīt lielākas finansiālā atbalsta summas. Tas ir STEP mērķis.

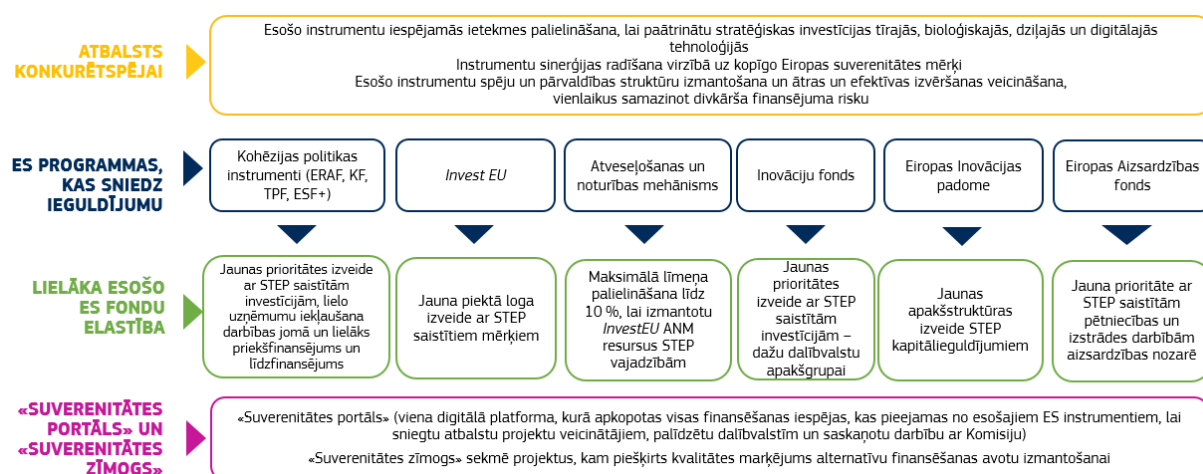
Platforma “Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai” (STEP)

STEP radīs nepieciešamos apstākļus efektīvākai, lietderīgākai un mērķtiecīgākai esošo ES līdzekļu izmantošanai, vienlaikus palīdzot panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū, tādējādi aizsargājot kohēziju. Tas arī palīdzēs novirzīt esošo finansējumu attiecīgajiem projektiem un paātrināt īstenošanu noteiktā tādu jomu kopumā, kuras tiks atzītas par būtiskām Eiropas līderībai. Izvēle racionalizēt un labāk izmantot esošos instrumentus, nevis radīt pilnīgi jaunu instrumentu, atbilst Eiropadomes aicinājumam, un tai ir trīs galvenās priekšrocības. Pirmkārt, laiks. Jauna instrumenta izveide aizņem vismaz 12–18 mēnešus, bet esošo instrumentu apvienošana prasa daudz mazāk laika. Tā būtu neapstrīdama priekšrocība ES finansējuma saņēmējiem, jo tiem būtu iespēja ātrāk gūt labumu no ES finansējuma. Otrkārt, esošo instrumentu pielāgošana palielinātu iespēju apvienot dažādus finansējuma avotus, kas tiek gan tieši, gan kopīgi pārvaldīti, tādējādi panākot resursu efektīvāku izmantošanu. Visbeidzot, šo esošo instrumentu izmantošana kļūs vienkāršāka arī projektu virzītājiem un programmu vadītājiem. Ar “suverenitātes portāla” palīdzību tiks centralizēta visa informācija par finansējuma iespējām. Tas arī samazinās administratīvo slogu projektu virzītājiem un programmu vadītājiem un ierobežos instrumentu pārklāšanās risku.

STEP ļautu Eiropas Savienībai ātri reaģēt, saskaroties ar riskiem uzņēmumiem, kas ir kritiski svarīgi Eiropas Savienības vērtības ķēdēm, un sagatavot papildinājumu vairāku valstu projektiem, piemēram, svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (IPCEI), lai uzlabotu visu dalībvalstu piekļuvi šādiem projektiem, tādējādi aizsargājot kohēziju, un lai stiprinātu vienoto tirgu un novērstu nevienlīdzīgu valsts atbalsta pieejamību.

Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, STEP mērķis sastāv no trīs daļām:

1. esošo instrumentu elastības nodrošināšana;
2. esošo instrumentu iespējamās ietekmes palielināšana;
3. esošo instrumentu sinerģijas veidošana.

Esošo instrumentu elastības nodrošināšana, lai labāk atbalstītu attiecīgās investīcijas

Kohēzijas fondi ir daļa no ES visplašākās politikas, ko finansē no ES budžeta. Lai stimulētu dalībvalstis, Komisija ierosina jaunu prioritāti visos galvenajos fondos — Eiropas Reģionālās attīstības fondā (ERAF), Kohēzijas fondā (KF) un Taisnīgas pārkārtošanās fondā (TPF). Komisija arī rosina darīt šos fondus pieejamus lieliem uzņēmumiem mazāk attīstītos un pārejas reģionos, kā arī vairāk attīstītos dalībvalstu reģionos, kur IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju, lai panāktu lielākas investīcijas STEP mērķa teritorijās. Nodrošinot finansiālus stimulus lielāka priekšfinansējuma un ES finansējuma veidā, dalībvalstis tiek mudinātas pārskatīt savu programmu prioritātes. Komisija arī ierosina 2024. gadā no šiem fondiem piešķirt 30 % priekšfinansējumu, lai stimulētu līdzekļu izmantošanu, un palielināt ES finansējumu līdz 100 % STEP projektiem.

Turklāt tiek ierosināts nodrošināt papildu elastību dalībvalstīm, lai tās varētu īstenot 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmas. Tiesiskais regulējums 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmu un Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP) īstenošanai jau ir pielāgots, lai nodrošinātu dalībvalstīm un reģioniem papildu elastību saistībā ar kohēzijas politikas īstenošanas noteikumiem un lielāku likviditāti Covid-19 pandēmijas un kara vai agresijas pret Ukrainu sekū novēršanai¹². Lai šos plānošanas perioda beigās ieviestos pasākumus izmantotu un īstenotu pilnīgi, vajag pietiekami daudz laika un administratīvo resursu. Tāpēc tiek ierosināts par 12 mēnešiem pagarināt 2014.–2020. gada perioda noslēguma dokumentu iesniegšanas termiņu. Tam būtu jāpalīdz dalībvalstīm, kuras saskarsies ar papildu darba slodzi, kas saistīta ar darbības programmu pārskatīšanu STEP vajadzībām.

Lai stimulētu dalībvalstis nodrošināt resursus ES pamatprogrammai *InvestEU* nolūkā veicināt investīcijas kritiski svarīgās nozarēs, Komisija ierosina palielināt pārvedumus uz *InvestEU* no atvēršanas un noturības plāniem no 4 % līdz 10 %. Šī papildu elastība, lai izmantotu dalībvalstu resursus *InvestEU* satvarā, palīdzēs tām gūt labumu no *InvestEU* īstenošanas partneru izveidotajām struktūrām un zināšanām par tirgu, lai atlasītu un finansētu visdaudzsološākos uzņēmumus. Tāpēc, ja dalībvalsts nolemj pārskatīt resursus uz *InvestEU* valstu nodalījumiem, lai īstenotu esošu *InvestEU* finanšu produktu, ko Komisija kopā ar Savienības īstenošanas partneriem un starptautiskajiem īstenošanas partneriem, piemēram, Eiropas Investīciju bankas grupu un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku, ir izstrādājusi ES nodalījumam (tas nozīmē, ka dalībvalsts nevar pēc saviem ieskatiem iesaistīties finanšu produkta izstrādē), šāds lēmums nepadara finanšu produkta izstrādi attiecināmu uz valsti un tādējādi šāds lēmums pats par sevi neietver valsts atbalstu. Tas neskar Savienības finanšu instrumentu un budžeta garantiju pienākumu nodrošināt atbilstību valsts atbalsta noteikumiem saskaņā ar Finanšu regulas 209. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

Turklāt, lai sekmētu ar ANM saistītās iemaksas *InvestEU* dalībvalsts apakšstruktūrā un tās izmantošanu, Komisija pielāgos tehniskos norādījumus par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, lai panāktu, ka finanšu produkti, ko īsteno fonda *InvestEU* satvarā, attiecīgā gadījumā varētu liecināt par būtiska kaitējuma neesību attiecībā uz sešiem vidiskajiem mērķiem, kuri izklāstīti Regulas (ES) 2020/852 17. pantā, piemērojot *InvestEU* noteikumus un attiecīgo īstenošanas partneru politiku.

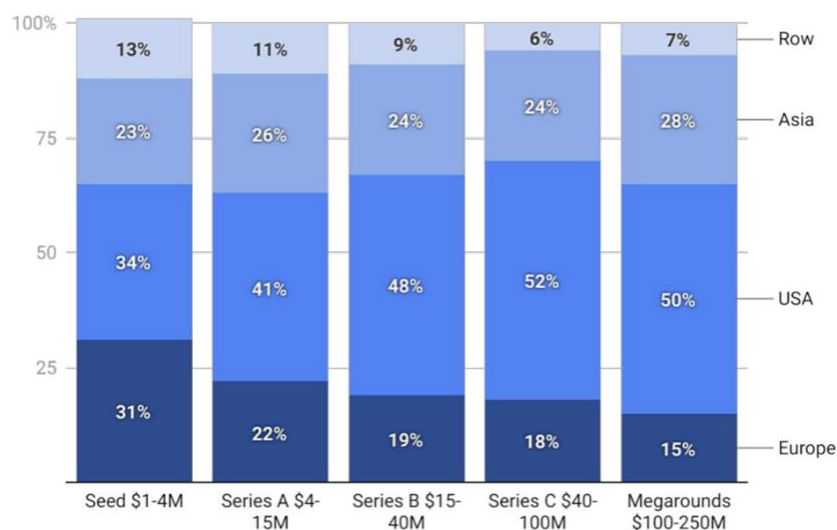
¹² *REACT-EU* papildu resursi, kas piešķirti saistībā ar *NextGenerationEU*, ir palielinājuši 2021. un 2022. gadā pieejamo finansējumu (bez prasības nodrošināt valsts līdzfinansējumu), lai sniegtu dalībvalstīm ātru palīdzību krīzes sekū pārvarēšanai un noturīgas atvēršanas sekmēšanai. Citi pasākumi ietver kohēzijas rīcībai bēgļu atbalstam Eiropā (*CARE*) pasākumu kopumu un iniciatīvu “Atbalsts enerģijai par pieņemamu cenu” (*SAFE*). Sk. Regulu (ES) 2022/562 attiecībā uz kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā (*CARE*) (OV L 109, 8.4.2022., 1. lpp.), Regulu (ES) 2022/2039 attiecībā uz elastīgu palīdzību teritorijām (*FAST-CARE*) (OV L 275, 25.10.2022., 23. lpp.), un Regulu (ES) 2023/435 attiecībā uz *REPowerEU* (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.).

Jaunas STEP prioritātes tiks iekļautas arī Inovāciju fondā, kas ir finansēšanas programma neto nulles līmeņa un inovatīvu tehnoloģiju ieviešanai, Eiropas Aizsardzības fondā, kas ir finansēšanas programma aizsardzības tehnoloģiju pētniecībai un izstrādei, kā arī Eiropas Inovācijas padomē (EIP) pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” satvarā, kas ir Eiropas inovācijas pamatprogramma revolucionāru tehnoloģiju apzināšanai, izstrādei un izvēršanai. Turklāt EIP varēs sniegt tikai pašu kapitāla atbalstu mazām vidējas kapitalizācijas sabiedrībām, kas nevar piesaistīt banku finansējumu.

Pašu kapitāla atbalsts STEP nozarēm

Uzņēmumiem, kas vēlas veikt investīcijas, lai uzsāktu savu darbību vai palielinātu tās mērogu, ir jāpārvar virkne savstarpēji saistītu problēmu, sākot no ilgtermiņa kapitāla nodrošināšanas un beidzot ar piekļuvi kritiski svarīgiem tīkliem un spējām, lai tie paliktu Eiropā un efektīvi konkurētu pašreizējā inovācijas vilnī.

Attēls. Riska kapitāls atbilstoši galamērķim un posmam (2020. gads–2023. gada 1. ceturksnis)

Avots: Globālais riska kapitāls — Dealroom 2023. gada 1. ceturkšņa atjauninājums.

ES ir divi galvenie instrumenti, kas nodrošina ar pašu kapitālu saistītu atbalstu Eiropas uzņēmumiem, proti, programma *InvestEU* un Eiropas Inovācijas padome. *InvestEU* ir ES pamatprogramma, kuras mērķis ir veicināt privātās investīcijas ES ekonomikā. *InvestEU* fondu īsteno sadarbībā ar īstenošanas partneriem, tostarp ar Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF), kas piedāvā finanšu produktus, kuri sniedz parādu (tostarp garantiju), pašu kapitāla un kvazikapitāla atbalstu uzņēmumiem un projektiem nozarēs, kuras ir būtiskas Eiropas suverenitātei.

Konkrētāk, EIF izvērš divus pašu kapitāla produktus ar kopējo ES garantijas piešķirumu 5,2 miljardu EUR apmērā un indikatīvu portfeli 8,7 miljardu EUR apmērā, kas paredzēts tīro tehnoloģiju vai vides ilgtspējas risinājumu un digitālās un ilgtspējīgas infrastruktūras projektu pētniecībai, izstrādei, komercializācijai un izvēršanai. Līdz 2023. gada vidum EIF bija apstiprinājis vairāk nekā 100 investīciju fondos, ar kuriem paredzēts piesaistīt investīcijas gandrīz 30 miljardu EUR apmērā. EIB sniedz pašu kapitāla tipa atbalstu saistībā ar augsta riska tematiskajiem un riska parāda produktiem, cita starpā koncentrējoties uz zaļo pārkārtošanos, stratēģiskām digitālajām tehnoloģijām un svarīgām pamattehnoloģijām.

Atbalsta veidi, ko, ievērojot konkrētus nosacījumus, var sniegt ar EIP palīdzību, ietver apvienoto finansējumu vai tikai dotācijas vai tikai pašu kapitālu. Saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem atbalstu tikai pašu kapitāla nodrošināšanai var sniegt tādiem MVU, kas nevar

piesaistīt banku finansējumu, tostarp jaunuzņēmumiem, kuri jau ir saņēmuši atbalstu tikai dotāciju veidā. Ar šo iniciatīvu paplašina minēto definīciju, ļaujot nodrošināt tikai pašu kapitālu MVU un mazām vidējas kapitalizācijas sabiedrībām, kas nevar piesaistīt banku finansējumu un kas nodarbojas ar revolucionāru un progresīvu inovāciju kritiski svarīgu tehnoloģiju jomā, neatkarīgi no tā, vai minētie uzņēmumi ir iepriekš saņēmuši cita veida atbalstu no EIP *Accelerator*. Rosinātais darbības jomas paplašinājums sniegtu atbalstu tikai pašu kapitāla nodrošināšanai augsta riska, liela potenciāla uzņēmumiem, kas orientējas uz investīcijām 15–50 miljonu EUR apmērā, un katalizētu finansēšanas kārtas kopā ar līdzinvestoriem 50–250 miljonu EUR robežās.

EIP tika izveidota pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” satvarā, lai apzinātu un palielinātu atbalstu revolucionārām tehnoloģijām un inovācijām, galveno uzmanību pievēršot augstāka riska uzņēmumiem, kas darbojas agrīnā posmā. Svarīgs EIP elements ir EIP fonds, kura uzdevums ir uzņemties riskus, ko tirgus neuzņemsies viens pats, un novērst kritisku finansējuma trūkumu dziļo tehnoloģiju uzņēmumiem. EIP fonds ir pilnīgi darbojies kopš 2022. gada rudens un jau ir pieņēmis vairāk nekā 130 lēmumu par investīcijām. Tomēr EIP fonds nevar apmierināt vajadzības, kas rodas arvien lielākam skaitam uzņēmumu, kuriem ir vajadzīgas turpmākas finansēšanas kārtas vai lielākas investīciju summas. Tas jo īpaši attiecas uz kritiski svarīgām un jaunām tehnoloģijām, kuras joprojām ir augsta riska tehnoloģijas, bet kurām ir vajadzīgs liels kapitāls, lai sasniegtu tirgu. Jaunā EIP fonda apakšstruktūra apmierinātu vajadzību pēc lielākas investīciju summas (virs 15 miljoniem EUR), kā arī papildinātu citus ES finanšu instrumentus un produktus, tostarp *InvestEU* satvarā pieejamos.

Pieprasījums pēc investīcijām dziļajās tehnoloģijās Eiropā joprojām ir liels, jo pirmajos divos EIP darbības gados tika saņemti vairāk nekā 5000 pieteikumu, kā rezultātā tika atbalstīti vairāk nekā 400 uzņēmumu. 245 no šiem uzņēmumiem tika ieteikta unikāla peļņu nemazinošas dotācijas un investīciju, ko saņem ar EIP palīdzību, kombinācija, un 131 no šiem uzņēmumiem ir saņēmis investīciju ieteikumu vismaz par 5 miljoniem EUR. Tiek lēsts, ka aptuveni 25 % uzņēmumu, kuriem no EIP ir piešķirtas investīcijas par vairāk nekā 5 miljoniem EUR, būs vajadzīgs turpmāks finansējums vidēji 25–35 miljonu EUR apmērā: 20–30 uzņēmumu gadā¹³, un tam nepieciešams 0,5–1 miljards EUR gadā.

Pamatojoties uz pašreizējo EIP pieredzi, šīs ES atbalstītās investīcijas piesaistītu pat piecas reizes lielākas papildu privātās investīcijas un tādējādi lielā mērā novērstu tirgus trūkumus. Bez papildu atbalsta daudzi no šiem uzņēmumiem varētu pārcelties ārpus Eiropas, lai piekļūtu lielākām finansēšanas kārtām, vai arī tos varētu apsteigt trešo valstu konkurenti, kas saņem labāku finansējumu.

Esošo instrumentu potenciāla palielināšana, lai paātrinātu attiecīgās investīcijas

Par resursiem jānorāda, ka tiek rosināts piešķirt papildu kopējo summu 10 miljardu EUR apmērā, lai atbalstītu esošās un labus panākumus guvušās ES investīciju shēmas, kuru mērķis ir stiprināt STEP investīcijas, vienlaikus saglabājot kohēzijas mērķus un veicinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū, nodrošinot no STEP finansēto projektu ģeogrāfiski līdzsvarotu sadalījumu, šim nolūkam izmantojot iesaistīto programmu attiecīgās pilnvaras un ņemot vērā to, ka dažas īstenošanas programmas ir atkarīgas no pieprasījuma.

InvestEU

Izvērsšana norit sekmīgi — par 85 % no sākotnējās garantijas jau ir noslēgti līgumi ar īstenošanas partneriem kopumā 22,3 miljardu EUR apmērā. ES garantijas ātrā apguve apliecina tirgus lielo interesi par *InvestEU* piedāvātajām finansēšanas iespējām. Tāpēc ES

¹³ Šis skaitlis ir balstīts uz EIP *Accelerator* piešķirto finansējumu 2021. un 2022. gadā.

garantija būtu jāpalielina vēl par 7,5 miljardiem EUR, kam nepieciešams papildu finansējums 3 miljardu EUR apmērā ar 40 % uzkrājumu likmi. Šī papildu garantija būtu jāizmanto tikai projektiem, kas veicina STEP prioritāšu īstenošanu, un tai ir potenciāls piesaistīt investīcijas pat 75 miljardu EUR apmērā, vidējam multiplikatoram sasniedzot 10.

InvestEU satvarā tiks izveidots jauns STEP politikas logs, lai piedāvātu papildu budžeta garantijas apjomu īstenošanas partneriem, kas nodrošinās parāda (tostarp garantiju) un pašu kapitāla finanšu produktus uzņēmumiem, tostarp MVU, un projektiem STEP atbalstītajās nozarēs, ieskaitot investīcijas ražošanā un piegādes ķēdēs. *InvestEU* piesaistīs papildu investīcijas, jo īpaši no privātā sektora, novēršot tirgus nepilnības un neoptimālas investīciju situācijas, kuras rodas STEP mērķnozarēs. Ar *InvestEU* palīdzību jau var atbalstīt projektus, kas ir svarīgi projekti visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē, un tāpēc tās stiprināšana, izmantojot piekto logu, uzlabos tās spēju izpildīt minētos uzdevumus attiecībā uz kritiski svarīgiem projektiem STEP piemērošanas jomā.

Eiropas Inovācijas padome

EIP ir galvenais veids, kā nodrošināt sagatavošanas kapitālu strauji augošiem jaunuzņēmumiem. Ņemot vērā EIP īpašās zināšanas, tā ir labi piemērota, lai palielinātu finansējumu uzņēmumiem, kas vēlas palielināt kapitālu pēc pirmā inovācijas posma. Budžeta palielinājums 0,5 miljardu EUR apmērā apvienojumā ar 2,13 miljardiem EUR no pārdales un saistību atcelšanas ļaus EIP nodrošināt vēl nepieredzētus kapitālieguldījumus par investīciju darījumu 15–50 miljonu EUR apmērā. Ja vidējais multiplikators ir 5, tas var nodrošināt jaunu pašu kapitāla atbalstu 13 miljardu EUR apmērā MVU un mazām vidējas kapitalizācijas sabiedrībām, kas nevar piesaistīt banku finansējumu.

Inovāciju fonds

Inovāciju fonds, ko finansē no kvotu izsolēm ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas satvarā, ir viena no pasaulē lielākajām finansēšanas programmām neto nulles emisiju un novatorisku tehnoloģiju izvēšanai. Tās mērķis ir laist tirgū rūpnieciskus risinājumus Eiropas dekarbonizācijai, un tajā galvenā uzmanība pievērsta ļoti novatoriskām tehnoloģijām un procesiem. Mērķis radīt pareizus finansiālus stimulus uzņēmumiem ieguldīt tīrās tehnoloģijās un dot tiem iespējas kļūt par pasaules tīro tehnoloģiju līderiem pilnīgi atbilst STEP mērķiem. Lai reaģētu uz lielāku vajadzību īstenot inovācijas nolūkā saglabāt ES konkurētspēju pasaules tirgos, Inovāciju fonda finansējuma apjoms būtu jāpalielina par 5 miljardiem EUR. Saskaņā ar kohēzijas un vienotā tirgus veicināšanas mērķiem un lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un tīro tehnoloģiju izstrādi visā Eiropas Savienībā, papildu finansējums būtu jādara pieejams, izmantojot uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus, kuros var piedalīties struktūras no dalībvalstīm, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, ko mēra atbilstoši pirktspējas līmenim (PSL) un aprēķina, pamatojoties uz Eiropas Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gadu. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, kopumā tam būtu jānodrošina investīcijas aptuveni 20 miljardu EUR apmērā.

Eiropas Aizsardzības fonds

Eiropas Aizsardzības fondam ir izšķiroša nozīme, lai uzlabotu Eiropas Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju, inovāciju, efektivitāti un tehnoloģisko autonomiju, tādējādi veicinot Eiropas Savienības atvērto stratēģisko autonomiju. Tas arī atbalsta pārrobežu sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī sadarbību starp uzņēmumiem, pētniecības centriem, valstu pārvaldes iestādēm, starptautiskām organizācijām un universitātēm visā Eiropas Savienībā gan aizsardzības produktu un tehnoloģiju pētniecības, gan izstrādes posmā. Lai reaģētu uz aizvien lielākām vajadzībām, Eiropas Aizsardzības fonda finansējums būtu jāpalielina par

1,5 miljardiem EUR. Ņemot vērā līdzšinējo ierobežoto pieredzi, kopumā tam būtu jānodrošina investīcijas aptuveni 2 miljardu EUR apmērā.

Kopumā paredzams, ka iepriekš minēto četru programmu un instrumentu (*InvestEU*, Eiropas Inovācijas padome, Inovāciju fonds, Eiropas Aizsardzības fonds) apjoma palielinājums nodrošinās papildu investīcijas kritiskajās tehnoloģijās, kas ietvertas STEP, aptuveni 110 miljardu EUR apmērā.

Nodrošinot finansiālus stimulus kohēzijas politikas fondos lielāka priekšfinansējuma un līdzfinansējuma veidā, dalībvalstis tiek mudinātas pārskatīt savu programmu prioritātes. Katri 5 % no STEP prioritātēm pārplānotajiem līdzekļiem dara pieejamus resursus kopumā 18,9 miljardu EUR apmērā papildus 6 miljardiem EUR, kas jāizmaksā no Taisnīgas pārkārtošanās fonda. ANM maksimālā apjoma palielināšana, lai lietotu resursus *InvestEU* produktiem, izmantojot attiecīgās valsts apakšstruktūras, dalībvalstīm nodrošina papildu elastību 30 miljardu EUR apmērā, kas var būt pieejama šādām investīcijām suverenitātē.

Kopējais lēstais jauno investīciju apmērs, izmantojot STEP, varētu sasniegt pat 160 miljardus EUR.

Instrumentu sinerģijas radīšana, lai labāk sekmētu attiecīgās investīcijas

Lai piekļūtu šiem līdzekļiem, uzņēmumi un projektu virzītāji varēs skatīt informāciju jaunā, publiski pieejamā tīmekļa vietnē (“suverenitātes portālā”). Šis portāls sniegs informāciju par būtiskām finansēšanas iespējām, ko rada izsludinātie un gaidāmie uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus saskaņā ar ES programmām, kuras veicina STEP mērķu sasniegšanu, kā arī norādījumus un esošo konsultāciju centru kontaktinformāciju.

Turklāt projektiem, kas veicina STEP mērķu sasniegšanu, tiks piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja projekts ir novērtēts un atbilst minimālajām kvalitātes prasībām, jo īpaši atbilstības, izslēgšanas un piešķiršanas kritērijiem, kas paredzēti uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, programmu “Digitālā Eiropa”, programmu “ES — veselībai”, Eiropas Aizsardzības fondu vai Inovāciju fondu, neatkarīgi no tā, vai projekts ir saņēmis līdzekļus no minētajiem instrumentiem. Šis minimālās kvalitātes prasības tiks noteiktas, lai apzinātu augstas kvalitātes projektus. Šis zīmogs sniedz unikālu iespēju balstīties uz piemērojamajiem augstas kvalitātes novērtēšanas procesiem, kas ir šo instrumentu daļa. Zīmogs tiks izmantots kā kvalitātes zīme un palīdzēs projektiem piesaistīt publiskās un privātās investīcijas, apliecinot tā ieguldījumu STEP mērķu sasniegšanā un tādējādi palīdzot tirgus dalībniekiem pieņemt lēmumus par investīcijām. Zīmogs arī veicinās labāku piekļuvi ES finansējumam un līdzekļiem, jo īpaši atvieglojot kumulatīva vai kombinēta finansējuma saņemšanu no vairākiem Eiropas Savienības instrumentiem. Tas, piemēram, ļautu dalībvalstīm piešķirt atbalstu no ERAF un ESF+ fondiem tādiem projektiem, kuriem tieši piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tiek ievēroti piemērojamie valsts atbalsta noteikumi.

Komisija arī strādā, lai panāktu Inovāciju fonda noteikumu un valsts atbalsta noteikumu sinerģiju nolūkā nodrošināt racionālāku procesu. Komisija turpinās saskaņot kritērijus un racionalizēt procesus, lai panāktu, ka lēmums par valsts atbalstu tiek pieņemts vienlaikus ar lēmumu par finansējumu no Inovāciju fonda, ja dalībvalsts laikus sniedz pilnīgu paziņojumu. Šādas sinerģijas tiek novērtētas arī attiecībā uz citiem izvēlētiem ES instrumentiem, tostarp EIP fondu.

Komisija arī apspriedīsies ar dalībvalstīm par priekšlikumu piemērot augstākas atbalsta likmes, piešķirot papildu atbalstu STEP darbības jomā esošiem projektiem atbalstāmajos reģionos, lai veicinātu turpmāku ekonomikas attīstību, vienlaikus ievērojot kohēzijas mērķus.

Iestādes, kas atbild par STEP programmām, būtu arī jānodrošina apsvērt iespēju atbalstīt stratēģiskus projektus, kas noteikti saskaņā ar Neto nulles emisiju industrijas aktu un Kritiski svarīgo izejvielu aktu, uz kuriem attiecas regulas 2. pants, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti piemērojamie valsts atbalsta noteikumi.

STEP — uzsvars uz investīcijām

Lai STEP būtu sekmīga, tai vajadzētu koncentrēties uz dažām mērķtiecīgi izvēlētām investīciju jomām. Platformai būtu jānodrošina un jāsauglabā Eiropas priekšrocības attiecībā uz kritiski svarīgajām un jaunajām tehnoloģijām, kā arī ar tām saistīto ražošanu šādās jomās¹⁴: **dziļās un digitālās tehnoloģijas, tīrās tehnoloģijas un biotehnoloģijas**. Tāpēc STEP darbības joma būtu vērsta uz progresīvām tehnoloģijām, lai veicinātu zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbalstot gan ražošanu, gan vērtību ķēdes.

Dziļās un digitālās tehnoloģijas

Inovācija un jo īpaši tās jaunais dziļo tehnoloģiju inovācijas vilnis ir Eiropas risinājums, kā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, padarīt mūsu ekonomiku digitālāku un garantēt Eiropas pārtikas, enerģijas un drošu izejvielu piegādi un drošību. Dziļo tehnoloģiju inovācija, kas sakņojas progresīvā zinātnē, tehnoloģijās un inženierzinātnēs, bieži apvienojot sasniegumus fizikālajā, bioloģiskajā un digitālajā sfērā, spēj rast transformatīvus risinājumus, kas palīdz risināt globālas problēmas. Šīs inovācijas var veicināt inovāciju visā ekonomikā un sabiedrībā, tādējādi pārveidojot ES uzņēmējdarbības vidi.

Eiropas inovācijas programmas mērķis jau ir panākt, lai Eiropa nonāktu dziļo tehnoloģiju inovācijas un jaunuzņēmumu jaunā viļņa avangardā. Viens no tās galvenajiem mērķiem ir uzlabot Eiropas jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, piemēram, mobilizējot neizmantotos privātā kapitāla avotus un vienkāršojot noteikumus par iekļaušanu biržas sarakstos.

STEP pievienotu vēl vienu dimensiju ES apņēmībai īstenot šo programmu. ES noteiks turpmāku finansējumu, kā arī skaidru investīciju virzienu. Tas vēl vairāk sekmēs investīcijas dziļajās tehnoloģijās Eiropā, kas nāks par labu ES ekonomikā un sabiedrībai kopumā.

Digitālās tehnoloģijas būtiski ietekmē ES ekonomikas konkurētspēju kopumā, palielinot efektivitāti un inovāciju. Šo tehnoloģiju ieviešana un integrācija visā ekonomikā būs vitāli svarīga vispārējai konkurētspējai un produktivitātei¹⁵. Lai saglabātu savu vadošo lomu rūpniecības jomā, ES ir jāuzņemas vadošā loma galveno digitālo tehnoloģiju jomā.

Tīrās tehnoloģijas

ES konkurētspēja tīras enerģijas nozarē ietver spēju ražot un izmantot cenas un piekļuves ziņā pieejamu un uzticamu tīro enerģiju un konkurēt pasaules tīras enerģijas tirgos, lai kopumā atbalstītu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti un sniegtu labumu ES ekonomikā un iedzīvotājiem. ES pašlaik saskaras ar tehnoloģiskām un netehnoloģiskām problēmām, piemēram, augstām enerģijas cenām, kritiski svarīgu izejvielu piegādes ķēdes traucējumiem un prasmju trūkumu. ES tīrās enerģijas nozares konkurētspējas uzlabošana palīdzēs nostiprināt ES vadošo lomu tehnoloģiju jomā un veidos noturīgāku, neatkarīgāku, drošāku un cenas ziņā pieejamāku energosistēmu, kas vajadzīga šo problēmu risināšanai. Saistībā ar to

¹⁴ Saskaņā ar jauno Eiropas inovācijas programmu dziļo tehnoloģiju inovācija var veicināt inovāciju visā ekonomikā un sabiedrībā. Paziņojumā par ES ilgtermiņa konkurētspēju tika uzsvērtas tīras tehnoloģijas, biotehnoloģijas un digitālā joma kā nākotnei svarīgas jomas, pateicoties to lielajam izaugsmes potenciālam un augstākam darba ražīgumam.

¹⁵ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada, COM(2023) 168 final.

Komisijas paziņojumā par Zaļā kursa industriālo plānu izklāstīts visaptverošs plāns Eiropas neto nulles emisiju industrijas konkurētspējas uzlabošanai un ātras pārkārtošanās uz klimatneitralitāti atbalstam, un ar Neto nulles emisiju industrijas aktu¹⁶ tiek izveidota pasākumu sistēma, lai nostiprinātu Eiropas nulles emisiju tehnoloģiju produktu izgatavošanas ekosistēmu.

Kopš 2020. gada Eiropas Komisija ir publicējusi ikgadējus progresa ziņojumus par tīras enerģijas tehnoloģiju konkurētspēju, kuros izklāstīta pašreizējā un prognozētā situācija attiecībā uz dažādām tīrām un mazoglekļa enerģijas tehnoloģijām un risinājumiem. Saskaņā ar 2022. gada konkurētspējas progresa ziņojumu¹⁷, ko Komisija publicē saistībā ar Enerģētikas savienības un klimatrīcības pārvaldības satvaru, “[l]ai izmaksefektīvā, klimatam nekaitīgā un sociāli taisnīgā veidā reaģētu uz pašreizējo enerģētikas krīzi, svarīga ir vietēji radītu tīras enerģijas tehnoloģiju ātra attīstīšana un ieviešana ES”. Ziņojumā ir arī apstiprināts, ka izšķiroša nozīme ir lielākām publiskām un privātām investīcijām tīras enerģijas pētniecībā un inovācijā, mērogošanā un izvēršanā par pieņemamu cenu. Šajā ziņā būtiska nozīme ir ES tiesiskajam un finansiālajam regulējumam. Līdztekus jaunās ES Inovācijas programmas īstenošanai arī ES finansējuma programmai, uzlabotai sadarbībai starp dalībvalstīm un valsts pētniecības un inovācijas darbību pastāvīgai uzraudzībai ir svarīga nozīme, lai varētu izveidot ietekmīgu pētniecības un inovācijas ekosistēmu un mazināt plaisu starp pētniecību un inovāciju un ieviešanu tirgū, tādējādi stiprinot ES konkurētspēju.

Biotehnoloģijas

Biotehnoloģijām un bioloģiskajai ražošanai ir būtiska nozīme Eiropas rūpniecības modernizācijā. Tās izmanto dažādās rūpniecības nozarēs, piemēram, veselības aprūpē un farmācijas, lauksaimniecības, materiālu un bioekonomikas nozarē. Biotehnoloģiju sniegto priekšrocību pilnīga izmantošana var palīdzēt ES ekonomikai augt un radīt jaunas darbvietas, vienlaikus atbalstot ilgtspējīgu attīstību, sabiedrības veselību un vides aizsardzību.

Koronavīrusa izraisītā pandēmija ir pierādījusi biotehnoloģiju nozīmi, un vakcīnu ražotājiem ir bijusi būtiska loma pandēmijas pārvarēšanā. Lai gan Eiropa vēl aizvien ir līdere dzīvības zinātņu inovācijas jomā, tās biotehnoloģiju nozare joprojām ir aptuveni četras reizes mazāka par ASV nozari gan uzņēmumu skaita, gan riska finansējuma apmēra ziņā¹⁸. Turklāt finansējums gan sākumposmā, gan vēlāk Eiropā tiek uzskatīts par ierobežotāku nekā ASV. Tas ierobežo uzņēmumu spēju investēt lielākos diversificētos projektos un padara tos atkarīgus no sākotnējiem ieguldītājiem.

• Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Zaļā kursa industriālais plāns ir ES ceļvedis, kā panākt Eiropas rūpniecības ilgtermiņa konkurētspēju un atbalstīt ātru pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Neto nulles emisiju industrijas akts ir tā regulatīvā daļa. Šā tiesību akta mērķis ir nodrošināt atļauju vienkāršāku un ātrāku piešķiršanu, veicinot Eiropas stratēģisko projektu īstenošanu un izstrādājot standartus, lai sekmētu tehnoloģiju plašāku izmantojumu vienotajā tirgū. To papildina Kritiski svarīgo izejvielu akts¹⁹, lai nodrošinātu pietiekamu piekļuvi materiāliem, piemēram, retzemju elementiem, kas ir būtiski ražošanas tehnoloģijām, kuras ir svarīgas divējādās pārkārtošanās

¹⁶ Priekšlikums par pasākumu satvara izveidi Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai, COM(2023) 161 final.

¹⁷ Ziņojums “Progress tīras enerģijas tehnoloģiju konkurētspējā”, COM(2022) 643 final.

¹⁸ Gong J., Romet-Lemonne J-L., Houser B., “Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe”, *Nature Reviews Drug Discovery* 22, 2023, 438. un 439. lpp.

¹⁹ Priekšlikums Regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, COM(2023) 160 final.

procesā. Vēl viens svarīgs instruments Eiropas rūpniecības konkurētspējas atbalstam ir Eiropas mikroshēmu akts²⁰. Tā mērķis ir stiprināt Eiropas noturību pusvadītāju tehnoloģiju un lietojuma jomā un palielināt ES daļu globālajā mikroshēmu tirgū.

- **Atbilstība citām Eiropas Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir daļa no ES vispārējiem centieniem nodrošināt tās ekonomikas zaļo un digitālo pārkārtošanos. Tas palīdz sasniegt mērķus, kas paredzēti paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” daļās²¹, kurās galvenā uzmanība pievērsta ES rūpniecības dekarbonizācijai.

Šis priekšlikums arī veicinās ES noturību un atvērto stratēģisko autonomiju, nostiprinot ES spējas attiecībā uz kritiski svarīgām tehnoloģijām, tostarp svarīgām, ar enerģētiku saistītām tehnoloģijām, kam ir izšķiroša nozīme citu ekonomikas nozaru attīstības atbalstīšanā.

Tas balstās uz esošajiem ES rīcībpolitikas virzieniem, ar kuriem paredzēts sasniegt to pašu mērķi — sākot no kohēzijas, atveseļošanas investīcijām un beidzot ar pētniecības un inovācijas finansējumu, kura mērķis ir atbalstīt Eiropas ekonomiku un novirzīt ES līdzekļus zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šīs regulas vispārīgais mērķis ir izveidot tiesisko regulējumu, kas sekmē ES līdzekļu novirzīšanu STEP projektiem. STEP mērķi tiks sasniegti, izmantojot šādas programmas:

- Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF), kas izveidoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1058²²; Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF), kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1056²³; Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+), kas izveidots saskaņā ar Regulu 2021/1057²⁴; Kopīgo noteikumu regula (ES) 2021/1060²⁵;
- Atveseļošanas un noturības mehānisms, kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241²⁶;
- programma *InvestEU*, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) 2021/523²⁷;
- programma “Digitālā Eiropa”, kas izveidota saskaņā ar Regulu 2021/694²⁸; programma “Apvārsnis Eiropa”, kas izveidota saskaņā ar Regulu 2021/695²⁹; Eiropas Aizsardzības fonds, kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/697³⁰, un Inovāciju fonds, kas izveidots saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK³¹;

²⁰ Priekšlikums Regulai, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai, COM(2022) 46 final.

²¹ Paziņojums “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, COM(2021) 550 final, un tam pievienotie priekšlikumi.

²² OV L 224, 24.6.2021., 31. lpp.

²³ OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.

²⁴ OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.

²⁵ OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.

²⁶ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

²⁷ OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.

²⁸ OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.

²⁹ OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.

³⁰ OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp.

³¹ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

- STEP tiks īstenota arī programmas “ES — veselībai” satvarā, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) 2021/522³², saistībā ar mērķi pastiprināt biotehnoloģiju attīstību Eiropas Savienībā.

Tāpēc, ņemot vērā iepriekš minēto, šīs regulas īstenošanas attiecīgais juridiskais pamats ir 164. pants, 173. pants, 175. panta 3. punkts, 176. pants, 177. pants, 178. pants, 182. panta 1. punkts un 192. panta 1. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Dalībvalstis vienas pašas nevar sasniegt priekšlikuma mērķus, jo problēmām ir pārrobežu raksturs un tās neaprobežojas tikai ar atsevišķām dalībvalstīm vai dažu dalībvalstu apakšgrupu. Ierosinātās darbības ir vērstas uz jomām, kurās rīcībai Eiropas Savienības līmenī ir pierādāma pievienotā vērtība, ņemot vērā vienotajā tirgū vajadzīgo centienu mērogu, ātrumu un apjomu.

Ņemot vērā problēmas, tiecoties paātrināt neto nulles emisiju un digitālo tehnoloģiju ieviešanu, intervence Eiropas Savienības līmenī palīdz koordinēt atbildes pasākumus, lai apmierinātu Eiropas Savienības vajadzības pēc papildu ražošanas jaudas un novērstu strukturālu atkarību. Rīcība Savienības līmenī nepārprotami var virzīt Eiropas dalībniekus uz kopīgu redzējumu un īstenošanas stratēģiju. Tas ir būtiski, lai gūtu apjomradītus un no diversifikācijas izrietošus ietaupījumus un izveidotu kritisko masu, kas nepieciešama zaļo un digitālo tehnoloģiju ražošanas paplašināšanai ES, vienlaikus ierobežojot centienu sadrumstalošanu, reģionālo atšķirību palielināšanos un paškaitējošu sāncensību par subsīdijām starp dalībvalstīm.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikuma mērķis ir palīdzēt attīstīt ražošanas ekosistēmu, izmantojot pasākumus investīciju veicināšanai. Mērķis ir atbalstīt Eiropas rūpniecības konkurētspēju un inovācijas spēju ilgtermiņā, izmantojot ražošanas spējas un mazinot investīciju risku stratēģiskos projektos, kā arī jaunuzņēmumos, augošos uzņēmumos un MVU.

Pasākumi nav plašāki, kā nepieciešams šo mērķu sasniegšanai. STEP neietver jaunas fondu struktūras, bet balstās uz esošajiem ES finansēšanas instrumentiem, un rosinātie papildu resursi ir samērīgi ar nepieciešamību paātrināt platformas investīcijas īstermiņā.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Regula ir piemērots instruments, jo tā paredz tieši piemērojamus noteikumus atbalstam.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Īpaša apspriešanās ar ieinteresētajām personām nenotika. Šajā iniciatīvā ir ņemtas vērā apspriešanās ar ieinteresētajām personām, kas veiktas, lai sagatavotu citas saistītas iniciatīvas, piemēram, Kritiski svarīgo izejvielu aktu, neto nulles emisiju industrijas aktu, Eiropas inovāciju programmu, paketi “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, Eiropas Mikroshēmu aktu un Digitālo desmitgades kompasu. Turklāt, tā kā Eiropas Komisijai ir ilgstoši un regulāri sakari

³² OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.

ar nozares ieinteresētajām personām, dalībvalstīm un arodasociācijām, tā varēja apkopot priekšlikumam būtiskas atsauksmes.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikums nerada jaunu instrumentu, bet tiek īstenots, izmantojot esošos ES budžeta instrumentus, kas ir grozīti, lai varētu labāk piesaistīt investīcijas kritiski svarīgās tehnoloģijās. Par esošajiem instrumentiem, piemēram, kohēzijas fondiem, *InvestEU* un programmu “Apvārsnis Eiropa”, ir veikts ietekmes novērtējums³³. Turklāt piedāvātā dokumenta pamatā ir esoši priekšlikumi, par kuriem ir veikta ietekmes analīze, piemēram, Kritiski svarīgo izejvielu akts, Eiropas inovācijas programma, pakete “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, Eiropas Mikroshēmu akts un Digitālās desmitgades kompass, kā arī 2023. gada 23. martā publicētais investīciju vajadzību novērtējums. Šī analīze, kas veikta ietekmes novērtējumu laikā vai ietverta analītiskajos dienestu darba dokumentos³⁴, aptver priekšlikuma būtiskākos ietekmes faktoros. Tāpēc vēl viens ietekmes novērtējums nav vajadzīgs. Paskaidrojuma rakstā ir arī atspoguļots Komisijas veiktais *ex ante* novērtējums attiecībā uz atbalstu tikai pašu kapitālam, kas saskaņā ar EIP jāsniedz MVU un mazām vidējas kapitalizācijas sabiedrībām, kas nevar piesaistīt banku finansējumu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums nav saistīts ar normatīvo atbilstību un vienkāršošanu, bet ietver vairākus noteikumus, lai vienkāršotu esošo ES instrumentu īstenošanu. Ziņošanas prasības ir samazinātas līdz minimumam, lai ierobežotu administratīvo slogu dalībvalstu iestādēm un uzņēmumiem, vienlaikus neapdraudot pareizas finanšu pārvaldības principu ievērošanu.

- **Pamattiesības**

Hartas 15. pantā ir paredzēta brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt. Atbalsts Eiropas rūpniecības konkurētspējai nodrošinās ekonomikas izaugsmi un to, ka tā turpina piedāvāt darba iespējas Eiropas Savienības pilsoņiem un iedzīvotājiem.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk — Harta) 16. pants paredz darījumdarbības brīvību. Šajā priekšlikumā noteiktie pasākumi sekmē inovācijas spēju izveidi un tīro enerģijas tehnoloģiju izvēršanu, kas var palielināt darījumdarbības brīvību saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem un praksi.

IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikuma rezultātā tiks noteikts papildu priekšfinansējums, kas 2024. gadā izmaksājams saskaņā ar TPF, kuru finansē no Eiropas Atveseļošanas instrumenta *NextGenerationEU*. Tā rezultātā 2024. gadā no ERAF, KF un ESF+ tiks arī izmaksātas papildu priekšfinansējuma summas, kas plānotas saskaņā ar prioritātēm, kuras paredzētas darbībām, kas pastiprina STEP mērķu īstenošanu. Priekšfinansējuma maksājumi TPF 2024. gadā tiks finansēti tikai no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, un to rezultātā *NGEU* maksājumu apropriācijas tiks pārceltas no 2026. gada uz 2024. gadu. Visas summas būs pieejamas kā ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 21. panta 5. punkta nozīmē, un tās tiks gūtas no *NextGenerationEU* aizņēmumu darbībām.

³³ Konkrētāk, ERAF un KF (SWD(2018) 282 final), ESF+ (SWD(2018) 289 final), *InvestEU* (SWD(2018) 314 final) un programma “Apvārsnis Eiropa” (SWD(2018) 307 final).

³⁴ Attiecīgi SWD(2023) 161 final, SWD(2022) 187 final, SWD(2020) 176 final, SWD(2022) 147 final, SWD(2021) 247 final un SWD(2023) 68 final.

Papildu priekšfinansējuma maksājumi ERAF, KF un ESF+ 2024. gadā izraisīs maksājumu apropriāciju pārcelšanu uz agrāku laiku 2024. gadā, un 2021.–2027. gadā tie būs neitrāli budžeta ziņā. Šis papildu priekšfinansējums budžeta projektā nebija paredzēts. Komisija uzraudzīs summas, ko dalībvalstis ieplānojušas saskaņā ar prioritātēm, kuras paredzētas darbībām, kas veicina STEP mērķu sasniegšanu, un novērtēs to ietekmi uz maksājumu vajadzībām saistībā ar vispārējo pārcelumu 2024. gadā. Summu, kas izmaksāta kā papildu priekšfinansējums, no Komisijas kontiem dzēsīs ne vēlāk kā attiecīgo programmu slēgšanas brīdī tā, lai saskaņā ar šo priekšlikumu no attiecīgajiem fondiem veikto maksājumu kopsumma paliktu tāda pati. Daudzgažu finanšu shēmā paredzētie saistību un maksājumu apropriāciju gada maksimālie apjomi, kas noteikti Padomes Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 I pielikumā, rosināto izmaiņu dēļ nav jāmaina, un šīs izmaiņas neietekmē kopējās maksājumu vajadzības 2021.–2027. gada plānošanas periodā.

Attiecībā uz pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, priekšlikums paredz palielināt EIP finansējumu kopumā par 2,63 miljardiem EUR:

- 0,8 miljardus EUR tiek rosināts pārdalīt no resursiem, kas piešķirti II pīlāram “Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja” laikposmam no 202[x]. līdz 2027. gadam;
- 0,13 miljardi EUR no atmaksājumiem no programmas “Apvārsnis 2020” EIP izmēģinājuma programmas;
- 1,2 miljardus EUR no tādu pētniecības projektu daļējas vai nepilnīgas īstenošanas, ko atbalsta ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un tās priekšteču līdzekļiem, tiek ierosināts atkal darīt pieejamus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” EIP sadaļas vajadzībām saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu; un
- budžeta palielinājums 0,5 miljardu EUR apmērā.

Turklāt Inovāciju fonds būtu jāpapildina ar 5 miljardiem EUR, Eiropas Aizsardzības fonds — ar 1,5 miljardiem EUR un *InvestEU* — ar 3 miljardiem EUR, kā rezultātā garantijas apmērs sasniegtu 7,5 miljardus EUR.

Tādējādi kopējā ietekme uz DFS budžetu ir 10 miljardi EUR.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Komisija mērķtiecīgi un samērīgi uzraudzīs platformas īstenošanu un skaitliski izvērtēs šajā regulā noteikto mērķu sasniegšanu. Komisija nodrošinās darbību īstenošanai un rezultātu uzraudzībai vajadzīgo datu efektīvu, lietderīgu un savlaicīgu savākšanu.

Lai uzraudzītu platformas īstenošanu, Komisija apkopos ar STEP saistītos izdevumus no attiecīgajām programmām. Joprojām ir piemērojami attiecīgo programmu klimata izdevumu mērķrādītāji. Lai to panāktu, ir nepieciešama:

- Kopīgo noteikumu regula: regulas I pielikuma atjaunināšana, lai iekļautu papildu intervences jomas;

- Atveseļošanas un noturības mehānisms: ar STEP mērķiem saistīto investīciju iezīmēšana un ziņošana, pamatojoties uz Komisijas aplēsto izdevumu sadalījumu saskaņā ar minētās regulas 29. panta 3. punktu;
- programma *InvestEU*: izdevumu izsekošana, ko veic Komisija;
- tiešās pārvaldības programmas (programma “Apvārsnis Eiropa”, Inovāciju fonds, Eiropas Aizsardzības fonds, programma “Digitālā Eiropa”, programma “ES — veselībai”): izdevumu izsekošana, ko veic Komisija;

Lai uzraudzītu un novērtētu platformas īstenošanu, Komisija apkopos ar STEP saistītos snieguma rādītājus no attiecīgajām programmām.

Lai īstenotu ar STEP saistītos snieguma rādītājus, ir vajadzīgi:

- kohēzijas instrumenti: to konkrēta fonda regulas pielikumu grozīšana, kuros ir noteikti snieguma rādītāji;
- programma *InvestEU*: *InvestEU* regulas III pielikuma, kurā paredzēti galvenie snieguma un uzraudzības rādītāji, grozīšana;
- Atveseļošanas un noturības mehānisms: paļaušanās uz esošo ziņošanas sistēmu;
- tiešās pārvaldības programmas (programma “Apvārsnis Eiropa”, Inovāciju fonds, Eiropas Aizsardzības fonds, programma “Digitālā Eiropa”, programma “ES — veselībai”): informācija, kas jāapkopo Komisijai.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šīs regulas 1. nodaļā (1.–8. pants) ir izklāstīti kopīgi noteikumi, kas vajadzīgi STEP izveidei, savukārt 2. nodaļā ir ietverti grozījumi citos attiecīgos ES tiesību aktos (9.–19. pants).

Priekšmets un platformas mērķi (1. un 2. pants)

Regulas 1. pantā ir izskaidrots regulas priekšmets, savukārt 2. pantā ir definēti šā instrumenta mērķi un darbības joma. Saskaņā ar 2. pantu STEP ir divējāds mērķis: i) atbalstīt kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu Eiropas Savienībā vai aizsargāt un stiprināt to vērtības ķēdes; un ii) samazināt darbaspēka un prasmju trūkumu šajās stratēģiskajās nozarēs. Regulas 2. pantā ir arī noteiktas šo kritiski svarīgo tehnoloģiju jomas, proti, dziļās un digitālās tehnoloģijas, tīrās tehnoloģijas un biotehnoloģijas. Šajā noteikumā ir arī dzan precizēts, ka, lai tehnoloģiju varētu uzskatīt par kritiski svarīgu platformas vajadzībām, tai būtu jāatbilst šādiem nosacījumiem: i) tehnoloģijai jāpiedāvā novatorisks elements ar ievērojamu ekonomisko potenciālu vienotajā tirgū; vai ii) tehnoloģijai jāpalīdz samazināt vai novērst Eiropas Savienības stratēģisko atkarību. Tiek arī precizēts, ka, ja *IPCEI*, kas apstiprināts saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, attiecas uz kādu no 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām tehnoloģiju jomām, attiecīgās tehnoloģijas būtu jāuzskata par kritiski svarīgām. Regulas 2. pantā ir sniegti arī papildu norādījumi par jēdziena “vērtības ķēde” nozīmi.

Finansiāls atbalsts (3. pants)

Ar šo noteikumu paredz papildu ES finansējumu, ko izmanto, lai stiprinātu vairāku instrumentu, proti, *InvestEU*, pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”, Eiropas Aizsardzības fonda un Inovāciju fonda, iespējamo ietekmi.

“Suverenitātes zīmogs” un kumulatīvais finansējums (4. pants)

Ar 4. pantu tiek izveidots “suverenitātes zīmogs” — jauns marķējums, kura mērķis ir palīdzēt projektu virzītājiem piesaistīt publiskās un privātās investīcijas, tā apliecinot projekta ieguldījumu STEP mērķu sasniegšanā. “Suverenitātes zīmogs” tiktu piešķirts saskaņā ar tieši pārvaldītām programmām, proti, programmu “Apvārsnis Eiropa”, Inovāciju fondu, programmu “Digitālā Eiropa”, programmu “ES — veselībai” un Eiropas Aizsardzības fondu. Zīmogs balstās uz esošo izcilības zīmogu — kvalitātes marķējumu atbilstīgiem projektiem, kurus nevarēja finansēt pieejamā budžeta trūkuma dēļ. Atšķirībā no izcilības zīmoga “suverenitātes zīmogs” ir definēts, tikai atsaucoties uz mērķiem, kas noteikti projektos, kuriem tas piešķirts, un neatkarīgi no tā, vai projekts ir spējis saņemt ES finansējumu, ja vien tas ir sekmīgi novērtēts pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”, Inovāciju fonda, programmas “Digitālā Eiropa”, programmas “ES — veselībai” vai Eiropas Aizsardzības fonda satvarā. Tas ir veids, kā veicināt, ka daļēji finansēti projekti var arī saņemt kumulatīvu vai kombinētu finansējumu kopā ar citu Eiropas Savienības instrumentu (4. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Turklāt “suverenitātes zīmogs” attiektos arī uz gadījumiem, kad projekts nav varējis saņemt ES līdzekļus no vienas programmas, lai veicinātu, ka tas saņem atbalstu no citas programmas (4. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

Šajā noteikumā arī paredzēts, ka projekti, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”, dalībvalstīm būtu jāuzskata par prioritāriem, rosinot savus atvērto un noturības plānus un lemjot par investīciju projektiem, kas finansējami no tās daļas Modernizācijas fondā. Kas attiecas uz programmu *InvestEU* (sk. arī 15. pantu), Komisijai būtu jāņem vērā “suverenitātes zīmogs” saistībā ar EIB statūtu 19. pantā paredzēto procedūru un Regulas (ES) 2021/523 23. pantā noteikto politikas pārbaudi. Turklāt īstenošanas partneriem būtu jāprasa pārbaudīt projektus, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tie ir to ģeogrāfiskajā un darbības jomā. Saistībā ar kohēzijas politiku tiek rosināts, ka vadošās iestādes varētu tieši nodrošināt atbalstu no ERAF vai ESF+ fondiem darbībām, kurām piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tiek ievēroti piemērojamie valsts atbalsta noteikumi (sk. 13. pantu).

Stratēģiskie projekti, kas noteikti saskaņā ar neto nulles emisiju industrijas un kritiski svarīgo izejvielu tiesību aktiem, kuri ir regulas 2. panta darbības jomā, var gūt labumu no kumulatīva finansējuma no visām attiecīgajām programmām.

Uzraudzība un īstenošana (5. pants)

Regulas 5. pantā noteikts, kā Komisija uzrauga STEP īstenošanu, rezultātus un progresu virzībā uz tās mērķu sasniegšanu.

“Suverenitātes portāls” (6. pants)

Regulas 6. pantā ir noteikts Komisijas pienākums izveidot jaunu publiski pieejamu tīmekļa vietni (“suverenitātes portālu”), lai sniegtu atbalstu uzņēmumiem un projektu virzītājiem, kas vēlas saņemt līdzekļus STEP ieguldījumiem. Šajā nolūkā portālā jo īpaši ir jāsniedz šāda informācija: izsludinātie un gaidāmie uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus saistībā ar STEP mērķiem (6. panta 1. punkta a) apakšpunkts) un to valstu kompetento iestāžu kontaktinformācija, kas ieceltas par galveno kontaktpunktu STEP īstenošanai valsts līmenī (6. panta 1. punkta d) apakšpunkts). Turklāt portālā būtu jāsniedz informācija par projektiem, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”, lai potenciālie investori tos pamanītu (6. panta 1. punkta b) apakšpunkts), kā arī par stratēģiskajiem projektiem, kas noteikti saskaņā ar *NZIA* un *CRMA* (6. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Platformā arī būtu jāsniedz informācija par platformas īstenošanu (6. panta 2. punkts). Regulas 6. panta 4. punktā noteikts, ka dalībvalstīm jāizraugās viena valsts kompetentā iestāde, kas rīkotos kā galvenais

kontaktpunkts saistībā ar minētajām prioritātēm, lai nodrošinātu konsekventu STEP piemērošanu visā Eiropas Savienībā un lai atvieglotu platformas projektiem pieejamā finansējuma apvienošanu, jo īpaši tieši pārvaldīto programmu un dalītās pārvaldības programmu satvarā.

Gada pārskats un novērtējums (7. un 8. pants).

Regulas 7. pantā ir paredzēts Komisijas pienākums sniegt Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadēju ziņojumu par STEP mērķu īstenošanas virzību.

Regulas 8. pantā ir izklāstīti noteikumi par platformas izvērtēšanu. Komisijai jā sagatavo novērtējuma ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2025. gada 31. decembrim.

Grozījumi Direktīvā 2003/87/EK (ES ETS direktīva) (9. pants)

Ar 9. pantu groza ES ETS direktīvu, lai precizētu papildu līdzekļu apjomu, kas ar Inovāciju fonda starpniecību jāizmanto projektiem, kuru mērķis ir atbalstīt tīro tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu Eiropas Savienībā. Šis papildu atbalsts ir pieejams tikai tām dalībvalstīm, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, ko mēra atbilstoši pirktspējas līmenim (PSL) un aprēķina, pamatojoties uz Eiropas Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gadu.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1058 — regulā par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (10. pants), regulā par Taisnīgas pārkārtošanās fondu (11. pants) un Regulā (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (12. pants)

Ar 10. pantu tiek grozīta regula par Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Kohēzijas fondu (KF), lai izveidotu jaunus konkrētus uzdevumus 1. politikas mērķa satvarā (konkurētspējīgāka un viedāka Eiropa, veicinot inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas un reģionālo IKT savienojamību) un 2. politikas mērķa satvarā (zaļāka un noturīgāka Eiropa ar zemām oglekļa emisijām, kurā notiek pāreja uz bezoglekļa ekonomiku neto izteiksmē, veicinot taisnīgu pārkārtošanos uz tīru enerģiju, “zaļās” un “zilās” investīcijas, aprites ekonomiku, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, risku novēršanu un pārvaldību un ilgtspējīgu mobilitāti pilsētvidēs). Ir arī iespējams atbalstīt produktīvas investīcijas uzņēmumos, kas nav MVU, mazāk attīstītos un pārejas reģionos, kā arī vairāk attīstītos reģionos dalībvalstīs, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, ko mēra atbilstoši pirktspējas līmenim (PSL) un aprēķina, pamatojoties uz Eiropas Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gadu.

Ar 11. pantu groza regulu par Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF), lai norādītu, ka ar šādu programmu var atbalstīt investīcijas, kas saistītas ar STEP mērķiem.

Turklāt, lai palīdzētu paātrināt minēto investīciju veikšanu un nodrošināt nepieciešamo likviditāti, 2024. gadā būs pieejams ārkārtas priekšfinansējums 30 % apmērā. Ir arī noteikts, ka dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot lielāku ES finansējuma likmi, sasniedzot 100 %. Tas ir atspoguļots attiecībā uz trim iepriekš minētajām regulām, iekļaujot tos pašus noteikumus 10., 11. un 12. pantā.

ERAF un KF regulas I un II pielikums ir grozīts, lai iekļautu rādītājus, kas saistīti ar jaunajiem STEP mērķiem.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1060 — regulā, ar ko paredz kopīgus noteikumus, kas cita starpā piemērojami ERAF, KF, TPF un ESF+ (13. pants)

Šī regula tiek grozīta arī tādēļ, lai projektiem, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”, uzlabotu piekļuvi ES finansējumam, jo īpaši veicinot kumulatīvu vai kombinētu finansējumu no vairākiem Eiropas Savienības instrumentiem. Šajā nolūkā vadošās iestādes darbībām, kurām piešķirts “suverenitātes zīmogs”, varēs tieši piešķirt atbalstu no ERAF vai ESF+. Ir arī noteikts, ka dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot lielāku ES finansējuma likmi, sasniedzot 100 %.

KN regulas 49. pants ir grozīts, lai nodrošinātu, ka vadošās iestādes nosaka un iesniedz Komisijai plānotos uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus saistībā ar STEP mērķiem, lai tos publicētu “suverenitātes portālā”, kā arī īpašu sekundāro tēmu ESF+ vajadzībām.

KN regulas I pielikuma grozījums ietver papildu intervences jomas, kas ļaus izsekot izdevumiem, kuri saistīti ar jaunajiem platformas mērķiem.

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 1303/2013 (14. pants) un Regulā (ES) Nr. 223/2014 (15. pants)

Šis grozījums dod papildu elastību dalībvalstīm, lai tās varētu īstenot 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmas, EJZF un Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (EAFVP). Tiesiskais regulējums 2014.–2020. gada programmu īstenošanai jau ir pielāgots, lai dalībvalstīm un reģioniem nodrošinātu papildu elastību attiecībā uz īstenošanas noteikumiem un lielāku likviditāti Covid-19 pandēmijas un kara vai agresijas pret Ukrainu sekū novēršanai³⁵. Lai šos plānošanas perioda beigās ieviestos pasākumus izmantotu un īstenotu pilnīgi, vajag pietiekami daudz laika un administratīvo resursu. Tas ir saistīts ar dalībvalstu vajadzību koncentrēt administratīvos resursus uz darbības programmu pārskatīšanu, lai tajās paredzētu STEP īstenošanu.

Tāpēc galīgā maksājuma pieteikuma iesniegšanas termiņš būtu jāpagarina par 12 mēnešiem. Turklāt slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš arī būtu jāpagarina par 12 mēnešiem, lai varētu veikt nepieciešamos kontroles pasākumus un revīzijas nolūkā pienācīgi slēgt 2014.–2020. gada plānošanas perioda programmas. Lai nodrošinātu ES budžeta pareizu izpildi un maksājumu maksimālās summas ievērošanu, 2025. gadā veicamie maksājumi būtu jāierobežo līdz 1 % no finanšu apropriācijām no daudzgadu finanšu shēmā paredzētajiem resursiem katrai programmai. Būtu jāprecizē, ka summas, kas jāmaksā, pārsniedzot maksimālo apjomu — 1 % no programmas apropriācijām vienam fondam 2025. gadā, netiks izmaksātas ne 2025. gadā, ne turpmākajos gados, bet tiks izmantotas tikai priekšfinansējuma noskaidrošanai. Neizmantotās summas atceļ saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par saistību atcelšanu slēgšanas laikā.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/523, ar ko izveido programmu *InvestEU* (16. pants)

Ar šo noteikumu tiek izveidota jauna politikas joma (piektais logs), kuras mērķis ir sekmēt STEP investīcijas programmas *InvestEU* satvarā, un tajā ir iekļauta papildu summa

³⁵ *REACT-EU* papildu resursi, kas piešķirti saistībā ar *NextGenerationEU*, ir palielinājuši 2021. un 2022. gadā pieejamo finansējumu (bez prasības nodrošināt valsts līdzfinansējumu), lai sniegtu dalībvalstīm ātru palīdzību krīzes sekū pārvarēšanas un noturīgas atveseļošanas sekmēšanai. Citi pasākumi ietver kohēzijas rīcībai bēgļu atbalstam Eiropā (*CARE*) pasākumu kopumu un iniciatīvu “Atbalsts enerģijai par pieņemamu cenu” (*SAFE*).

[...] miljardu EUR apmērā, kas rosināta saistībā ar DFS pārskatīšanu, grozot ES garantijas summas STEP vajadzībām. Tika arī veikti grozījumi, lai programmā *InvestEU* atspoguļotu “suverenitātes zīmoga” dimensiju, kas izskaidrota 4. pantā.

Tajā ir arī rosinātas papildu elastības iespējas un precizējumi, lai labāk sasniegtu šīs iniciatīvas mērķus. Attiecībā uz portfeļu kombināciju ir precizēts, ka tad, ja atbalsts no 7. panta 1. punktā minētajiem finanšu instrumentiem ir kombinēts vienā finanšu produktā, kas ir subordinētā pozīcijā ES garantijai saskaņā ar šo regulu un/vai ES garantiju, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1017, zaudējumus, ieņēmumus un atmaksu, kā arī iespējamās atgūtos līdzekļus var attiecināt neproporcionāli. Šā grozījuma mērķis ir veicināt sinerģiju starp *InvestEU* un citām Eiropas Savienības programmām, palielinot elastību apvienošanas darbību izstrādē.

Lai sekmētu dalībvalsts apakšstruktūras izmantošanu, tiek rosināts nedaudz pagarināt garantijas līguma noslēgšanai pieejamo laiku no deviņiem līdz divpadsmit mēnešiem pēc iemaksu līguma noslēgšanas. Tiek grozīti arī noteikumi par dalību Investīciju komitejā, lai precizētu, ka pagaidu dalībnieku var iecelt ne vairāk kā divos sastāvos, lai piemērotu atlases procedūru, kas ļauj ātri izveidot Investīciju komiteju jaunajam piektajam logam.

InvestEU regulas III pielikums ir grozīts, lai iekļautu rādītājus, kas saistīti ar jauno STEP logu.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/695, ar ko izveido pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” (17. pants)

Šā noteikuma mērķis ir sniegt papildu elastību un finansējumu EIP *Accelerator*. Pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” programmai *Accelerator* būtu jāvar sniegt tikai pašu kapitāla atbalstu tādiem MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un mazām vidējas kapitalizācijas sabiedrībām, kas nevar piesaistīt banku finansējumu un kas nodarbojas ar tādu tehnoloģiju inovāciju, ko atbalsta STEP. Turklāt neizlietotie līdzekļi, kas piešķirti EIP izmēģinājuma projektam pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” satvarā, būtu jādara pieejami EIP *Accelerator* vajadzībām pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” satvarā.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/697, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu (18. pants)

Ar 18. pantu groza regulu par Eiropas Aizsardzības fondu, lai precizētu papildu līdzekļu summu, kas jāapgūst ar Eiropas Aizsardzības fonda starpniecību.

Grozījumi Regulā (ES) 2021/241, ar ko izveido Atvēršanas un noturības mehānismu (19. pants)

Šī regula tiek grozīta, lai palielinātu to atvēršanas un noturības plānu aplēsto izmaksu maksimālo summu, ko dalībvalstis var izmantot *InvestEU* dalībvalsts apakšstruktūrā. Papildus piemērojamajam maksimālajam līmenim, kas ir 4 % no atvēršanas un noturības plāna finanšu piešķiruma, dalībvalstis var nolemt piešķirt vēl 6 % STEP investīciju atbalstam, kopā sasniedzot pat 10 %. 29. pants ir grozīts, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis nosaka un iesniedz Komisijai plānotos uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus saistībā ar platformas mērķiem, lai tos publicētu “suverenitātes portālā”.

Stāšanās spēkā un piemērošana (20. pants)

Tiek rosināts, ka šī regula, kas ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (“STEP”) un groza Direktīvu 2003/87/EK, Regulu (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 164. pantu, 173. pantu, 175. panta trešo daļu, 176. pantu, 177. pantu, 178. pantu, 182. panta 1. punktu un 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³⁶,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³⁷,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas ekonomikas konkurētspējas un noturības stiprināšana, īstenojot zaļo un digitālo pārveidi, pēdējos gadus ir bijusi kā Eiropas Savienības kompass. Zaļā un digitālā pārkārtošanās, ieturot Eiropas zaļo kursu³⁸ un pamatojoties uz digitālo desmitgadi³⁹, rosina izaugsmi un ES ekonomikas modernizāciju, paverot jaunas uzņēmējdarbības iespējas un palīdzot iegūt konkurences priekšrocības globālajos tirgos. Eiropas zaļajā kursā ir izklāstīts ceļvedis, kā Savienības ekonomiku taisnīgā un iekļaujošā veidā padarīt klimatneitrālu un ilgtspējīgu, risinot ar klimatu un vidi saistītās problēmas. Turklāt programmā “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam ir parādīts skaidrs virziens Savienības digitālajai pārveidei un digitālo mērķrādītāju sasniegšanai Savienības līmenī līdz 2030. gadam, jo īpaši attiecībā uz digitālajām prasmēm, digitālajām infrastruktūrām un uzņēmumu un sabiedrisko pakalpojumu digitālo pārveidi.
- (2) ES rūpniecība ir pierādījusi, ka tai piemīt noturība, taču tā piedzīvo visādus izaicinājumus. Augsta inflācija, darbaspēka trūkums, piegādes ķēžu traucējumi pēc Covid-19, augošas procentu likmes un straujš enerģijas izmaksu un ražošanas resursu cenu kāpums negatīvi ietekmē ES rūpniecības konkurētspēju. Tai turklāt arī jāstājas pretī spēcīgai, taču ne vienmēr godīgai konkurencei sadrumstalotajā pasaules tirgū. Lai

³⁶ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁷ OV C [...], [...], [...]. lpp.

³⁸ Komisijas paziņojums par Eiropas zaļo kursu, COM(2019) 640 final. Sk. arī Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju un Eiropadomes 2020. gada 11. decembra secinājumus.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).

rūpniecību atbalstītu, ES jau ir nākusi klajā ar vairākām iniciatīvām, piemēram, Zaļā kursa industriālo plānu⁴⁰, Kritiski svarīgo izejvielu aktu⁴¹, Neto nulles emisijas industrijas aktu⁴², jauno krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējumu valsts atbalstam⁴³ un *REPowerEU*⁴⁴. Lai gan šie risinājumi nodrošina ātru un mērķtiecīgu atbalstu, ES jāreaģē strukturālāk uz savām nozarēm nepieciešamajām investīcijām, nodrošinot kohēziju un vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū un lai samazinātu ES stratēģiskās atkarības.

- (3) Lai izmantotu zaļās un digitālās pārkārtošanās iespējas un sasniegtu tās mērķus, tādējādi veicinot Eiropas rūpniecības konkurētspēju un ilgtspēju, Savienībā būs nepieciešams ieviest un izvērst dziļās un digitālās tehnoloģijas, tīrās tehnoloģijas un biotehnoloģijas. Tāpēc ir nekavējoties jārikojas, lai atbalstītu šādu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu Savienībā, aizsargātu un nostiprinātu to vērtības ķēdes, tādējādi samazinot Savienības stratēģiskās atkarības un ar apmācību un mācekļību minētajās nozarēs risinot darbaspēka un prasmju nepietiekamību un radot pievilcīgas un kvalitatīvas darbvietas visiem.
- (4) Ir jāatbalsta kritiski svarīgas tehnoloģijas šādās jomās: dziļās un digitālās tehnoloģijas, tīrās tehnoloģijas un biotehnoloģijas (arī attiecīgās kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdes), jo īpaši projekti, uzņēmumi un nozares, kurām ir izšķiroša nozīme attiecībā uz ES konkurētspēju un noturību un tās vērtības ķēdēm. Piemēram, dziļajām tehnoloģijām un digitālajām tehnoloģijām būtu jāietver mikroelektronika, augstas veiktspējas datošana, kvantu tehnoloģijas (t. i., datošanas, sakaru un sensoru tehnoloģijas), mākoņdatošana, perifērdatošana un mākslīgais intelekts, kibernetikas tehnoloģijas, robotika, 5G un progresīva savienojamība un virtuālā realitāte, to vidū darbības, kas saistītas ar dziļajām un digitālajām tehnoloģijām, ar kuru palīdzību tiek izstrādāti lietojumi aizsardzības un kosmiskajā aviācijā. Tīrajām tehnoloģijām, piemēram, būtu jāietver atjaunīgā enerģija, elektroenerģijas un siltumenerģijas uzkrāšana, siltumsūkņi, elektrotīkls, nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas, ilgtspējīgas alternatīvas degvielas, elektrolīzeri un kurināmā elementi, oglekļa uztveršana, izmantošana un uzglabāšana, energoefektivitāte, ūdeņradis un ar to saistītā infrastruktūra, viedī enerģētikas risinājumi, ilgtspējai būtiskas tehnoloģijas, piemēram, ūdens attīrīšana un atsāļošana, uzlaboti materiāli, piemēram, nanomateriāli, kompozītmateriāli un nākotnes tīrie būvmateriāli, kā arī tehnoloģijas kritiski svarīgu izejvielu ilgtspējīgai ieguvei un pārstrādei. Biotehnoloģija būtu jāuzskata par tādu, kas ietver tādas tehnoloģijas kā biomolekulas un to lietojumi, zāles un medicīniskās tehnoloģijas, kas ir būtiskas veselības drošībai, kultūraugu biotehnoloģija un rūpnieciskā biotehnoloģija, piemēram, atkritumu apglabāšana un bioražošana. Komisija var izdot vadlīnijas, kurās sīkāk precizēts tehnoloģiju tvērums šajās trīs jomās, kas saskaņā ar šo regulu tiek uzskatītas par kritiski svarīgām, lai sekmētu vienotu interpretāciju par to, kādi projekti, uzņēmumi un nozares ar attiecīgajām programmām jāatbalsta, ņemot vērā kopējo stratēģisko mērķi. Turklāt par kritiski svarīgām būtu jāuzskata tehnoloģijas jebkurā no šīm trīs jomām, uz kurām attiecas kāds svarīgs projekts visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), ko Komisija apstiprinājusi saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un atsevišķi projekti, kas

⁴⁰ Paziņojums “Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam”, COM(2023) 62 final.

⁴¹ COM(2023) 160 final.

⁴² COM(2023) 161 final.

⁴³ Paziņojums par krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējumu valsts atbalsta pasākumiem (OV C 101, 17.3.2023., 3. lpp.).

⁴⁴ Regula (ES) 2023/435 par plānu *REPowerEU* (OV L 63, 28.2.2023., 1 lpp.).

ietilpst šāda *IPCEI* darbības jomā, vajadzētu būt tiesīgiem saņemt finansējumu saskaņā ar attiecīgajiem programmas noteikumiem, ciktāl konstatētais finansējuma deficīts un attiecināmās izmaksas vēl nav pilnībā segtas.

- (5) svarīgo tehnoloģiju ražošanas jaudas stiprināšana Savienībā nebūs iespējama bez apjomīga kvalificēta darbaspēka. Tomēr visās nozarēs, arī tajās, kas tiek uzskatītas par svarīgām zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā, ir palielinājies darbaspēka un prasmju trūkums, un tas apdraud svarīgu tehnoloģiju attīstību, arī demogrāfisko pārmaiņu kontekstā. Tāpēc ir jāpastiprina vairāk cilvēku iesaistīšana darba tirgū, kas saistīts ar stratēģiskajām nozarēm, it īpaši radot darbvietas un mācekļu vietas jauniešiem, nelabvēlīgākā situācijā esošiem cilvēkiem, it sevišķi jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu. Šāds atbalsts papildinās vairākas citas darbības, kuru mērķis ir apmierināt no pārejas izrietošās prasmju vajadzības, kā izklāstīts ES Prasmju programmā.⁴⁵
- (6) Pārkārtošanās procesam nepieciešamo investīciju lielā apjoma dēļ ir jāmobilizē viss finansējums, kāds pieejams no esošajām ES programmām un fondiem, arī tiem, kas dod budžeta garantiju finanšu un investīciju operācijām un finanšu instrumentu īstenošanai un finansējuma apvienošanas operācijām. Šāds finansējums būtu jāizmanto elastīgāk, lai nodrošinātu laicīgu un mērķtiecīgu atbalstu kritiski svarīgām tehnoloģijām stratēģiskās nozarēs. Tāpēc Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformai (*Strategic Technologies for Europe Platform* jeb “STEP”) būtu jānodrošina strukturāla atbilde uz Savienības investīciju vajadzībām, palīdzot labāk virzīt esošos ES līdzekļus kritiski svarīgām investīcijām, kuru mērķis ir atbalstīt kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu, reizē saglabājot vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū, tādējādi saglabājot kohēziju un tiecoties panākt saskaņā ar STEP finansēto projektu ģeogrāfiski līdzsvarotu sadalījumu atbilstoši attiecīgajām programmu pilnvarām.
- (7) STEP būtu jānosaka resursi, kas būtu jāīsteno esošo Savienības programmu un fondu, *InvestEU*, “Apvārsnis Eiropa”, Eiropas Aizsardzības fonda un Inovāciju fonda ietvaros. Papildus tam būtu jānodrošina papildu finansējums 10 miljardi EUR. No šīs summas 5 miljardi EUR būtu jāizmanto, lai palielinātu Inovāciju fonda piešķirumu⁴⁶, un 3 miljardi EUR – lai ES garantijas kopējo summu, kas pieejama ES nodalījumam saskaņā ar *InvestEU* regulu, palielinātu līdz 7,5 miljardiem EUR⁴⁷, ņemot vērā attiecīgo uzkrājumu likmi. 0,5 miljardi EUR būtu jānodrošina, lai palielinātu finansējumu saskaņā ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” regulu⁴⁸, kas būtu attiecīgi jāgroza, un 1,5 miljardi eiro – Eiropas Aizsardzības fondam⁴⁹.
- (8) Projektiem, kas veicina STEP mērķu sasniegšanu, būtu jāpiešķir “suverenitātes zīmogs” ar noteikumu, ka projekts ir novērtēts un atbilst minimālajām kvalitātes prasībām, jo īpaši atbilstības, izslēgšanas un piešķiršanas kritērijiem, kas paredzēti uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, programmu “Digitālā Eiropa”⁵⁰, programmu “ES – veselībai”⁵¹, Eiropas Aizsardzības

⁴⁵ Paziņojums “Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai”, COM(2020) 274 final.

⁴⁶ Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁴⁷ Regula (ES) 2021/523, ar ko izveido programmu *InvestEU* (OV L 107, 26.3.2021., 30 lpp.).

⁴⁸ Regula (ES) 2021/695, ar ko izveido “Apvārsnis Eiropa” (OV L 170, 12.5.2021., 1 lpp.).

⁴⁹ Regula (ES) 2021/697, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp.).

⁵⁰ Regula (ES) 2021/694, ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” (OV L 166, 11.5.2021., 1 lpp.).

fondu vai Inovāciju fondu, un neatkarīgi no tā, vai projekts no minētajiem instrumentiem ir saņēmis finansējumu. Šis minimālās kvalitātes prasības tiks noteiktas tālab, lai identificētu augstvērtīgus projektus. Šis zīmogs būtu jāizmanto kā kvalitātes zīme, lai palīdzētu projektiem piesaistīt publiskās un privātās investīcijas, apliecinot tā ieguldījumu STEP mērķu sasniegšanā. Turklāt šis zīmogs veicinās labāku piekļuvi ES finansējumam, it īpaši atvieglojot kumulatīvu vai kombinētu finansēšanu no vairākiem Savienības instrumentiem.

- (9) Tālab vajadzētu būt iespējai paļauties uz novērtējumiem, kas veikti citu Savienības programmu vajadzībām saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046⁵² 126. un 127. pantu, lai samazinātu administratīvo slogu Savienības līdzekļu saņēmējiem un veicinātu investēšanu prioritārajās tehnoloģijās. Dalībvalstīm, izstrādājot atveseļošanas un noturības plānu un ierosinot atveseļošanas un noturības plānu, un lemjot par investīciju projektiem, kas finansējami no dalībvalsts Modernizācijas fonda daļas, būtu jāapsver iespēja iekļaut darbības, kurām piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tās atbilst ANM regulas⁵³ noteikumiem. Arī Komisijai “suverenitātes zīmogs” būtu jāņem vērā EIB statūtu 19. pantā paredzētajā procedūrā un *InvestEU* regulas 23. pantā noteiktajā politikas pārbaudē. Turklāt būtu jāprasa, lai īstenošanas partneri pārbaudītu projektus, kam piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tie ietilpst to ģeogrāfiskajā un darbības jomā saskaņā ar minētās regulas 26. panta 5. punktu. Iestādes, kas atbild par programmām, uz kurām attiecas STEP, būtu arī jānodrošina apsvērt iespēju atbalstīt saskaņā ar Neto nulles emisiju industrijas aktu un Kritiski svarīgo izejvielu aktu identificētos stratēģiskos projektus, kuri ietilpst Regulas 2. panta darbības jomā un kuriem var piemērot noteikumus par kumulatīvo finansējumu.
- (10) Komisijai būtu jāizveido jauna publiski pieejama tīmekļa vietne (“suverenitātes portāls”), kur būtu informācija par pieejamo atbalstu uzņēmumiem un projektu virzītājiem, kas meklē līdzekļus STEP investīcijām. Šajā nolūkā tur pieejamā un lietotājdraudzīgā veidā būtu jāatspoguļo no ES budžeta pieejamā finansējuma saņemšanas iespējas STEP investīcijām. Būtu jāietver informācija par tieši pārvaldītām programmām, piemēram, programmu “Apvārsnis Eiropa”, programmu “Digitālā Eiropa”, programmu “ES – veselībai” un Inovāciju fondu, kā arī citām programmām, piemēram, *InvestEU*, ANM un kohēzijas politikas fondiem. Turklāt ar “suverenitātes portāla” palīdzību būtu jāpalielina STEP investīciju pamanāmība investoriem, norādot projektus, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”. Portālā būtu jānorāda arī valstu kompetentās iestādes, kuras ir kontaktpunkti STEP īstenošanai valsts līmenī.
- (11) Lai gan STEP balstās uz esošo programmu pārplānošanu un pastiprināšanu stratēģisko investīciju atbalstam, tas ir arī svarīgs elements, kur testēt jaunu intervencu iespējamību un sagatavošanu kā soli pretim Eiropas Suverenitātes fondam. 2025. gadā tiks novērtēts veikto darbību būtiskums, un uz šīs izvērtēšanas pamata tiks novērtēta nepieciešamība paplašināt atbalstu stratēģiskām nozarēm.

⁵¹ Regula (ES) 2021/522, ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā, programmu “ES – veselībai” (OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.).

⁵² Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁵³ Regula (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

- (12) Direktīva 2003/87/EK⁵⁴ būtu jāgroza, lai 2024.–2027. gada periodā ļautu papildfinansēšanu ar finansējumu 5 miljardu EUR apjomā. Inovāciju fonds atbalsta investīcijas inovatīvās mazoglekļa tehnoloģijās – STEP iekļaujamā darbības jomā. Tāpēc Inovāciju fonda apjoma palielinājumam būtu jāļauj nodrošināt finansējumu, kas atbilst mērķim atbalstīt kritiski svarīgu tīru tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu Savienībā. Saskaņā ar kohēzijas nodrošināšanas un vienotā tirgus veicināšanas mērķiem un lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un tīru tehnoloģiju izstrādi visā Savienībā, būtu jādara pieejams papildu finansējums, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kuros var piedalīties subjekti no dalībvalstīm, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, izsakot pirktspējas līmenī (PSL) un aprēķinot, pamatojoties uz Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gada periodu.
- (13) Lai paplašinātu iespējas atbalstīt investīcijas, kuru mērķis ir pastiprināt rūpniecības attīstību un vērtības ķēdes stratēģiskās nozarēs, ERAF atbalsta tvērums būtu jāpaplašina, ERAF ietvaros paredzot jaunus konkrētos mērķus, neskarot noteikumus par izdevumu un klimata jomas izdevumu attiecināmību, kā noteikts Regulā (ES) 2021/1060⁵⁵ un Regulā (ES) 2021/1058⁵⁶. Stratēģiskās nozarēs vajadzētu būt arī iespējai atbalstīt ienesīgas investīcijas uzņēmumos, kas nav MVU un kas var sniegt būtisku ieguldījumu mazāk attīstīto un pārejas reģionu attīstībā, kā arī attīstītākos dalībvalstu reģionos, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir zemāks par ES vidējo rādītāju. Vadošās iestādes tiek mudinātas veicināt sadarbību starp lielajiem uzņēmumiem un vietējiem MVU, piegādes ķēdēm, inovāciju un tehnoloģiju ekosistēmām. Tas ļautu pastiprināt Eiropas vispārējo spēju stiprināt savu pozīciju šajās nozarēs, nodrošinot visām dalībvalstīm piekļuvi šādām investīcijām, tādējādi neitralizējot pieaugošo nevienlīdzību risku.
- (14) Būtu jāpaplašina arī TPF atbalsta tvērums, kas noteikts Regulā (ES) 2021/1056⁵⁷, lai ietvertu lielo uzņēmumu investīcijas tīrās tehnoloģijās, kas palīdz sasniegt STEP mērķus, ar noteikumu, ka tie ir saderīgi ar paredzamo devumu, kas rodas, pārkārtojoties uz klimatneitralitāti, kā noteikts taisnīgas pārkārtošanās teritoriālajos plānos. Attiecībā uz atbalstu, ko sniedz šādām investīcijām, taisnīgas pārkārtošanās teritoriālais plāns nebūtu jāpārskata, ja šāda pārskatīšana būtu saistīta tikai ar plaisas analīzi, kas pamato investīcijas no darbvietu radīšanas perspektīvas.
- (15) ESF+⁵⁸, kas ir galvenais ES fonds investīcijām cilvēkos, sniedz būtisku ieguldījumu prasmju attīstības veicināšanā. Lai atvieglotu minētā fonda izmantošanu STEP mērķu sasniegšanai, vajadzētu būt iespējai ESF+ izmantot, lai segtu investīcijas, kuru mērķis ir veidot prasmīgu un sīkstu darbaspēku, kas ir gatavs nākotnes darba pasaulei.
- (16) Lai palīdzētu paātrināt investēšanu un nodrošinātu tūlītēju likviditāti investīcijām, kas atbalsta STEP mērķus saskaņā ar ERAF, ESF+⁵⁹ un TPF, būtu jānodrošina ārkārtas

⁵⁴ Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁵⁵ Regula (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

⁵⁶ Regula (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 224, 24.6.2021., 31. lpp.).

⁵⁷ Regula (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

⁵⁸ Regula (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).

⁵⁹ Regula (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).

priekšfinansējuma papildu summa vienreizēja maksājuma veidā attiecībā uz prioritātēm, kas paredzētas STEP mērķu atbalsta investīcijām. Šis papildu priekšfinansējums būtu jāattiecinā uz visu TPF piešķirumu, ņemot vērā nepieciešamību paātrināt tā īstenošanu un TPF ciešās saiknes, lai atbalstītu dalībvalstis STEP mērķu sasniegšanā. Noteikumiem, kas attiecas uz minētajām ārkārtas priekšfinansējuma summām, vajadzētu būt saskanīgiem ar Regulas (ES) 2021/1060 noteikumiem, kas piemērojami priekšfinansējumam. Turklāt, lai vēl vairāk stimulētu šādu investīciju ieviešanu un nodrošinātu to ātrāku īstenošanu, vajadzētu būt iespējai STEP prioritātēm palielināt ES finansējuma likmi 100 % apmērā. Īstenojot jaunus STEP mērķus, vadošās iestādes tiek mudinātas izmantot noteiktus sociālos kritērijus vai veicināt pozitīvus rezultātus, piemēram, radīt mācekļu vietas un darbvietas nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem, jo īpaši jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, izmantot publiskā iepirkuma direktīvās noteiktos sociālos piešķiršanas kritērijus, ja projektu īsteno struktūra, uz kuru attiecas publiskais iepirkums, un maksāt piemērojamo algu, par ko panākta vienošanās darba koplīguma slēgšanas sarunās.

- (17) Būtu jāgroza Kopīgo noteikumu regula⁶⁰, lai ļautu projektiem, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs”, labāk piekļūt ES finansējumam, jo īpaši veicinot kumulatīvu vai kombinētu finansējumu no vairākiem Savienības instrumentiem. Šajā nolūkā vadošajām iestādēm vajadzētu būt iespējai tieši piešķirt atbalstu no ERAF vai ESF+ tām darbībām, kurām piešķirts “suverenitātes zīmogs”.
- (18) 2014.–2020. gada programmu īstenošanas tiesiskais regulējums pēdējo gadu gaitā ir pielāgots, lai dalībvalstīm un reģioniem nodrošinātu papildu elastību īstenošanas noteikumu ziņā un lielāku likviditāti Covid-19 pandēmijas un kara vai agresijas pret Ukrainu sekas likvidēšanai. Šiem pasākumiem, kas ieviesti plānošanas perioda beigās, ir vajadzīgs pietiekams laiks un administratīvie resursi, lai tos varētu pilnībā izmantot un īstenot, arī laikā, kad dalībvalstis koncentrēs resursus, lai pārskatītu 2021.–2027. gada darbības programmas, kas saistītas ar STEP mērķiem. Lai mazinātu administratīvo slogu par programmām atbildīgajām iestādēm un novērstu iespējamo līdzekļu zudumu slēgšanas brīdī tīri administratīvu iemeslu dēļ, 2014.–2020. gada perioda programmu administratīvās slēgšanas termiņi būtu jāpagarina Regulā (ES) Nr. 1303/2013⁶¹ un Regulā (ES) Nr. 223/2014⁶². Konkrētāk, minētā galīgā maksājuma pieteikuma iesniegšanas termiņš būtu jāpagarina par 12 mēnešiem. Turklāt par 12 mēnešiem būtu jāpagarina arī slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš. Saistībā ar šo grozījumu ir lietderīgi precizēt, ka iepirktās pārtikas un materiālu izplatīšana līdz attiecināmības perioda beigām (2023. gada beigām) var turpināties pēc minētā datuma. Lai nodrošinātu ES budžeta pareizu izpildi un maksājumu maksimālo apjomu ievērošanu, 2025. gadā veicamie maksājumi būtu jāierobežo līdz 1 % no finanšu apropriācijām no daudzgadu finanšu shēmas resursiem katrai programmai. Maksājamās summas, kas pārsniedz maksimālo apjomu 1 % no programmas apropriācijām katram fondam 2025. gadam, netiktu izmaksātas ne 2025. gadā, ne nākamajos gados, bet tiktu izmantotas tikai priekšfinansējuma noskaidrošanai. Neizmantotās summas atceļ saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par saistību atcelšanu slēgšanas laikā.

⁶⁰ Regula (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

⁶¹ Regula (ES) 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁶² Regula (ES) 223/2014 par Eiropas atbalsta fondu vistrucīgākajām personām (OV L 72, 12.3.2014., 1. lpp.).

- (19) *InvestEU* ir ES pamatprogramma, kuras mērķis ir veicināt investēšanu, it sevišķi zaļajā un digitālajā pārkārtošanās, un šajā nolūkā tā nodrošina uz pieprasījumu balstītu finansējumu un tehnisko palīdzību, piemēram, ar finansējuma apvienošanas mehānismu palīdzību. Šāda pieeja palīdz piesaistīt papildu publisko un privāto kapitālu. Ņemot vērā lielo tirgus pieprasījumu pēc *InvestEU* garantijas, būtu jāstiprina *InvestEU* ES nodalījums, lai tas atbilstu STEP mērķiem. Tas cita starpā pastiprinās *InvestEU* pašreizējo iespēju ieguldīt projektos, kas ir daļa no kāda svarīga projekta visas Eiropas interesēs, identificētajās kritiski svarīgo tehnoloģiju nozarēs. Turklāt dalībvalstis tiek mudinātas dot savu artavu *InvestEU* dalībvalsts nodalījumā, lai atbalstītu finanšu produktus saskaņā ar STEP mērķiem, neskarot piemērojamos valsts atbalsta noteikumus. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai savos atvēršanas un noturības plānos kā pasākumu iekļaut skaidras naudas iemaksu *InvestEU* dalībvalsts nodalījuma vajadzībām, lai atbalstītu STEP mērķus. Minētā papildu iemaksa STEP mērķu atbalstam varētu sasniegt līdz 6 % no to atvēršanas un noturības plāna kopējā finanšu piešķiruma *InvestEU* dalībvalsts nodalījumam. Būtu jāievieš arī papildu elastība un precizējumi, lai labāk izpildītu STEP mērķus.
- (20) Galvenā ES programma, kas finansē pētniecību un inovācijas, ir “Apvārsnis Eiropa”, un tajā Eiropas Inovācijas padome (EIP) sniedz atbalstu inovācijām, kurām ir potenciāli revolucionārs un satriecošs raksturs ar tādu izvēršanas potenciālu, kas var būt pārāk riskants privātajiem investoriem. Pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” būtu jāparedz papildu elastība, lai EIC Accelerator varētu sniegt tikai pašu kapitāla atbalstu MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un MVU, kuriem nav banku kapitāla, un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kuri veic inovāciju STEP atbalstītajās tehnoloģijās, un neatkarīgi no tā, vai tie iepriekš ir saņēmuši cita veida atbalstu no EIP instrumenta *Accelerator*. EIP fonda īstenošana pašlaik ir aprobežojas ar maksimālo investīciju summu 15 miljoniem EUR, izņemot ārkārtas gadījumus, un tajā nevar iekļaut ne turpmākas finansēšanas kārtas, ne lielākas investīciju summas. Atbalstu MVU, kuri nevar piesaistīt banku finansējumu, un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem ļaujot sniegt tikai kapitāla veidā, tiktu novērsta pašreizējā tirgus plaša ar investīciju vajadzībām 15–50 miljonu EUR robežās. Turklāt pieredze liecina, ka summas, kas atvēlētas EIP izmēģinājuma projektam programmas “Apvārsnis 2020” ietvaros, nav pilnībā izmantotas. Šie neizmantotie līdzekļi būtu jādara pieejami EIP *Accelerator* vajadzībām programmā “Apvārsnis Eiropa”. Lai atspoguļotu palielināto Eiropas Aizsardzības fonda finansējumu, būtu jāgroza arī “Apvārsnis Eiropa” regula.
- (21) Eiropas Aizsardzības fonds ir vadošā programma Savienības aizsardzības industrijas konkurētspējas, inovācijas, efektivitātes un tehnoloģiskās autonomijas uzlabošanai, tādējādi veicinot Savienības atvērto stratēģisko autonomiju. Aizsardzības spēju attīstīšana ir ļoti svarīga, jo tā ir priekšnoteikums Eiropas rūpniecības spējai un autonomijai izstrādāt aizsardzības ražojumus un dalībvalstu kā šādu ražojumu galalietotāju neatkarībai. Tāpēc būtu jādara pieejams papildu finansējums, ar kuru atbalstīt darbības dziļo un digitālo tehnoloģiju jomā, kas veicina aizsardzības lietojumu izstrādi.
- (22) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, stiprināt Eiropas suverenitāti, paātrināt Savienības zaļo un digitālo pārkārtošanos un kāpināt tās konkurētspēju, samazināt tās stratēģiskās atkarības, nevar realizēt pietiekami dalībvalstis pašas, bet labāk var sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus pēc LES 5. pantā noteiktā subsidiaritātes principa. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

1. NODAĻA

STEP

1. pants Priekšmets

Ar šo regulu izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*Strategic Technologies for Europe Platform*, “STEP” jeb “platforma”), lai atbalstītu kritiski svarīgas un jaunas stratēģiskās tehnoloģijas.

Tā nosaka platformas mērķus, saskaņā ar platformu pieejamā finansiālā atbalsta summu un noteikumus par “suverenitātes zīmoga” un “suverenitātes portāla” īstenošanu un par ziņošanu par platformas mērķiem.

2. pants STEP mērķi

1. Lai stiprinātu Eiropas suverenitāti un drošību, paātrinātu Savienības zaļo un digitālo pārkārtošanos un uzlabotu tās konkurētspēju, samazinātu tās stratēģiskās atkarības, vienotajā tirgū veicinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus investīcijām visā Savienībā un sekmētu iekļaujošu piekļuvi pievilcīgām un kvalitatīvām darbvietām, platformai ir šādi mērķi:
 - a) atbalstīt kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu visā Savienībā vai aizsargāt un stiprināt attiecīgās vērtību ķēdes šādās jomās:
 - i) dziļās un digitālās tehnoloģijas;
 - ii) tīras tehnoloģijas;
 - iii) biotehnoloģijas;
 - b) novērst darbaspēka un prasmju trūkumu, kas ir kritiski svarīgas visu veidu kvalitatīvām darbvietām, lai atbalstītu a) apakšpunktā minēto mērķi.
2. Tehnoloģijas, kas minētas pirmās daļas a) apakšpunktā, uzskata par kritiski svarīgām, ja tās atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:
 - a) vienotajā tirgū ienes novatorisku un progresīvu elementu ar ievērojamu ekonomisko potenciālu;
 - b) palīdz samazināt vai novērst Savienības stratēģiskās atkarības.
3. Ja kāds svarīgs projekts visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), ko Komisija apstiprinājusi saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, attiecas uz kādu no 1. punkta a) apakšpunktā minētajām tehnoloģiju jomām, attiecīgās tehnoloģijas uzskata par kritiski svarīgām.
4. Pirmajā daļā minētā kritiski svarīgo tehnoloģiju ražošanas vērtības ķēde attiecas uz gataviem ražojumiem, kā arī galvenajām sastāvdaļām, īpašām mašīnām un kritiski svarīgām izejvielām, ko lielākoties izmanto šo ražojumu ražošanā.

3. pants
Finansiālais atbalsts

1. Platformas īstenošanu atbalsta, jo īpaši ar šo:
 - a) ar Savienības garantiju, kas minēta Regulas (ES) 2021/523 4. panta 1. punktā un kuras indikatīvā summa ir 7 500 000 000 EUR. Šo garantiju īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2021/523;
 - b) ar 500 000 000 EUR faktiskajās cenās no finansējuma, kas minēts Regulas (ES) 2021/695 12. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) punktā. Šo summu īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2021/695;
 - c) ar 5 000 000 000 EUR faktiskajās cenās no finansējuma, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8. punkta sestajā daļā. Minēto summu īsteno Inovāciju fonda ietvaros saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8. punkta un Komisijas Deleģētās regulas [2019/856] noteikumiem;
 - d) ar 1 500 000 000 EUR faktiskajās cenās no finansējuma, kas minēts Regulas (ES) 2021/697 4. panta 1. punktā. Šo summu īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2021/697.
2. Šā panta 1. punktā minētās summas izmanto, lai sasniegtu 2. pantā minētos mērķus.

4. pants
“Suverenitātes zīmogs” un kumulatīvais finansējums

1. Komisija piešķir “suverenitātes zīmogu” jebkurai darbībai, kas veicina kādu no platformas mērķiem, ar noteikumu, ka darbība ir novērtēta un atbilst minimālajām kvalitātes prasībām, jo īpaši atbilstības, izslēgšanas un piešķiršanas kritērijiem, kas paredzēti uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Regulu (ES) 2021/695, Regulu (ES) 2021/694, Regulu (ES) 2021/697, Regulu (ES) 2021/522 vai Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/856.
2. “Suverenitātes zīmogu” var izmantot par kvalitātes zīmi, jo īpaši šādā nolūkā:
 - a) lai saņemtu atbalstu darbībai no cita Savienības fonda vai programmas saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami minētajam fondam vai programmai, vai
 - b) lai darbību finansētu, izmantojot ar citu Savienības instrumentu kumulatīvu vai apvienotu finansējumu saskaņā ar piemērojamo pamataktu noteikumiem.
3. Pārskatot atveseļošanas un noturības plānus saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, dalībvalstis, neskarot minētās regulas noteikumus, par prioritāru uzskata darbību, kurai saskaņā ar 1. punktu piešķirts “suverenitātes zīmogs”.
4. Lemjot par investīciju projektiem, kurus finansēt no savām attiecīgajām Modernizācijas fonda daļām saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.d pantu, dalībvalstis par prioritāru uzskata kritiski svarīgu tīro tehnoloģiju projektu, kas ir saņēmis “suverenitātes zīmogu” saskaņā ar 1. punktu. Turklāt dalībvalstis var nolemt piešķirt valsts atbalstu projektiem ar “suverenitātes zīmogu”, kas veicina 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā minētā platformas mērķa sasniegšanu.
5. Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/523 “suverenitātes zīmogu” ņem vērā procedūrā, kas paredzēta Eiropas Investīciju bankas statūtu 19. pantā, un politikas pārbaudē, kā noteikts minētās regulas 23. panta 3. punktā. Turklāt īstenošanas partneri pārbauda projektus, kam piešķirts “suverenitātes zīmogs”, ja tie ietilpst to ģeogrāfiskajā un darbības jomā, kā noteikts minētās regulas 26. panta 5. punktā.

6. Stratēģiskie projekti, kas noteikti saskaņā ar [Neto nulles emisiju industrijas aktu] un [Kritiski svarīgo izejvielu aktu] 2. panta darbības jomā un saņem finansējumu saskaņā ar 3. pantā minētajām programmām, var saņemt finansējumu arī no jebkuras citas Savienības programmas, arī no dalītas pārvaldības fondiem, ar noteikumu, ka šis finansējums nesedz tās pašas izmaksas. Attiecīgajam stratēģiskā projekta finansējumam piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz stratēģiskā projekta kopējās attiecināmās izmaksas. Atbalstu no dažādajām Savienības programmām var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.
7. “Suverenitātes zīmoga” piešķiršana un kumulatīva finansējuma nodrošināšana neskar piemērojamos valsts atbalsta noteikumus un Savienības starptautiskās saistības.

5. pants

Īstenošanas pārraudzība

1. Komisija pārrauga platformas īstenošanu un mēra 2. pantā noteikto platformas mērķu sasniegšanu. Īstenošanas pārraudzība ir ir mērķtiecīga un samērīga ar platformas ietvaros veiktajām darbībām.
2. Komisijas pārraudzības sistēma nodrošina, ka platformas ietvaros veikto darbību īstenošanas un minēto darbību rezultātu pārraudzībai vajadzīgie dati tiek vākti efektīvi, lietderīgi un laicīgi.
3. Komisija ziņo par platformas finansētajiem izdevumiem. Attiecīgā gadījumā tā ziņo par sasniegumiem saistībā ar katru konkrēto platformas mērķi.

6. pants

“Suverenitātes portāls”

1. Komisija izveido īpašu publiski pieejamu tīmekļa vietni (“suverenitātes portālu”), kurā investorus informē par to, kādas ir iespējas finansēt ar platformas mērķiem saistītus projektus, un par šiem projektiem var uzzināt, jo īpaši sniedzot šādu informāciju:
 - a) notiekošie un gaidāmie uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus un uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus saistībā ar platformas mērķiem saskaņā ar attiecīgajām programmām un fondiem;
 - b) projekti, kuriem piešķirta “suverenitātes zīmoga” kvalitātes zīme saskaņā ar 4. pantu;
 - c) projekti, kas saskaņā ar [Neto nulles emisiju industrijas aktu] un [Kritiski svarīgo izejvielu aktu] ir atzīti par stratēģiskiem projektiem, ciktāl tie ietilpst 2. panta darbības jomā;
 - d) saskaņā ar 4. punktu par kontaktpunktiem nozīmētās valstu kompetentās iestādes.
2. “Suverenitātes portālā” sniedz arī informāciju par platformas īstenošanu un saistībā ar Savienības budžeta izdevumiem, kā minēts 5. pantā, kā arī attiecīgajās programmās noteiktos snieguma rādītājus.
3. “Suverenitātes portālu” atklāj [šīs regulas spēkā stāšanās datumā], un Komisija to regulāri atjaunina.

4. Līdz [3 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalsts nozīmē vienu valsts kompetento iestādi, kas darbojas kā galvenais kontaktpunkts platformas īstenošanai valsts līmenī.

7. pants

Gada ziņojums

1. Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz gada ziņojumu par platformas īstenošanu.
2. Gada ziņojumā iekļauj konsolidētu informāciju par platformas mērķu īstenošanas rezultātiem katras programmas un fonda ietvaros.
3. Gada ziņojumā iekļauj arī šādu informāciju:
 - a) STEP kopējie izdevumi, kas finansēti saskaņā ar attiecīgajām programmām;
 - b) STEP sniegums, pamatojoties uz attiecīgajās programmās noteiktajiem snieguma rādītājiem.

8. pants

Platformas izvērtēšana

1. Līdz 2025. gada 31. decembrim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz platformas īstenošanas izvērtējuma ziņojumu.
2. Izvērtējuma ziņojumā jo īpaši novērtē, ciklā ir sasniegti mērķi, cik efektīvi ir izmantoti resursi un kāda ir Eiropas pievienotā vērtība. Tajā arī iztirzā, vai visi mērķi un darbības joprojām ir nepieciešamas, ņemot vērā to varbūtējo izvēršanu.
3. Vajadzības gadījumā izvērtējumam pievieno šīs regulas grozījumu priekšlikumu.

2. NODAĻA

GROZĪJUMI

9. pants

Grozījumi Direktīvā 2003/87/EK (ETS)

Direktīvu 2003/87/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 10.a panta 8. punktā pievieno šādu sesto daļu:

“Lai atbalstītu investīcijas, kas veicina Regulas .../...⁶³ [STEP regula] 2. panta a) punkta ii) apakšpunktā minētā STEP mērķa sasniegšanu, papildus šā punkta pirmajā līdz piektajā daļā minētajām kvotām Inovāciju fonds periodā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim īsteno arī finansējumu, kura apjoms faktiskajās cenās ir 5 000 000 000 EUR. Šo finansējumu dara pieejamu tam, lai atbalstītu investīcijas tikai tajās dalībvalstīs, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, izsakot pirktspējas līmenī (PSL) un aprēķinot, pamatojoties uz Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gada periodu.”

⁶³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1058 [ERAF un KF]

Regulu (ES) 2021/1058 groza šādi:

- 1) regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktam pievieno šādu punktu:
“vi) atbalstot investīcijas, kas veicina Regulas .../...⁶⁴ [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu.
- 2) regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktam pievieno šādu punktu:
“ix) atbalstot investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā minētā STEP mērķa sasniegšanu.”;
- 3) regulas 3. pantā iekļauj šādu 1.a punktu:
“Līdzekļus 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā un b) apakšpunkta ix) punktā minētajam konkrētajam mērķim plāno, ņemot vērā konkrētās prioritātes, kas atbilst attiecīgajam politikas mērķim.
Komisija par minēto prioritāti maksā 30 % no ERAF piešķiruma, kā norādīts lēmumā par programmas grozījuma apstiprināšanu, kā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu papildus programmas ikgadējam priekšfinansējumam, kas paredzēts Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 1. un 2. punktā vai Regulas (ES) 2021/1059 51. panta 2., 3. un 4. punktā. Ārkārtas priekšfinansējumu izmaksā līdz 2024. gada 31. decembrim, ja vien Komisija līdz 2024. gada 31. oktobrim ir pieņēmusi lēmumu par programmas grozījuma apstiprināšanu.
Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 5. punktu un Regulas (ES) 2021/1059 51. panta 5. punktu summu, kas izmaksāta kā ārkārtas priekšfinansējums, dzēs ne vēlāk kā pēdējā grāmatvedības gadā.
Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 6. punktu visus ārkārtas priekšfinansējuma radītos procentus izmanto attiecīgajai programmai tādā pašā veidā kā ERAF un iekļauj pēdējā grāmatvedības gada pārskatos.
Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 97. panta 1. punktu ārkārtas priekšfinansējumu neaptur.
Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 105. panta 1. punktu priekšfinansējumā, kas jāņem vērā, aprēķinot atceļamās summas, iekļauj izmaksāto ārkārtas priekšfinansējumu.
Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 112. panta, maksimālās līdzfinansējuma likmes speciālajām prioritātēm, kas noteiktas STEP mērķu atbalstīšanai, palielina līdz 100 %.”;
- 4) regulas 5. panta 2. punktā iekļauj šādu e) apakšpunktu:
“e) ja tās palīdz sasniegt 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā noteikto PM Nr. 1 konkrēto mērķi vai minētās daļas b) apakšpunkta ix) punktā noteikto PM Nr. 2 konkrēto mērķi mazāk attīstītos un pārejas reģionos, kā arī vairāk attīstītos dalībvalstu reģionos, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES vidējo rādītāju ES27 valstīs, izsakot pirktspējas līmenī (PSL) un aprēķinot, pamatojoties uz Savienības rādītājiem par 2015.–2017. gada periodu.

⁶⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

Šā punkta e) apakšpunkts ir piemērojams *Interreg* programmām, ja programmas ģeogrāfiskajā tvērumā Savienībā ir tikai minētajā apakšpunktā noteikto kategoriju reģioni.”;

5) regulas 5. pantam pievieno šādu 3 a. punktu:

“3.a Lai palīdzētu sasniegt 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā noteiktos PM Nr. 1 konkrētos mērķus un minētās daļas b) apakšpunkta ix) punktā noteiktos PM Nr. 2 konkrētos mērķus, no ERAF atbalsta arī apmācības, mūžizglītības, pārkvalifikācijas un izglītības darbības.”;

6) I pielikuma 1. tabulā zem politikas mērķa Nr. 1 pievieno šādu rindu:

	“vi) Atbalstīt investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu	Visi RKI, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem RKI 125 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām dziļajās un digitālajās tehnoloģijās RKI 126 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām tīrās tehnoloģijās RKI 127 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām biotehnoloģijās [Šie rādītāji jāpaziņo kā RKI 01– RKI 04 apakškopas]	Visi RKR, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem”;
--	---	---	--

7) I pielikuma 1. tabulā zem politikas mērķa Nr. 2 pievieno šādu rindu:

	“ix) Atbalstīt investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu	Visi RKI, kas norādīti attiecībā uz i), iii), iv) un vi) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem RKI 125 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām dziļajās un digitālajās tehnoloģijās RKI 126 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām tīrās tehnoloģijās RKI 127 Sabiedrības: atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar ienesīgām investīcijām	Visi RKR, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem”;
--	---	--	--

		biotehnoloģijās [Šie rādītāji jāpaziņo kā RKI 01– RKI 04 apakškopas]	
--	--	---	--

8) II pielikuma tabulā zem politikas mērķa Nr. 1 pievieno šādu rindu:

	“vi) Atbalstīt investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu	Visi PKI, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem	Visi PKR, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem”;
--	---	--	--

9) II pielikuma tabulā zem politikas mērķa Nr. 2 pievieno šādu rindu:

	“ix) Atbalstīt investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu	Visi PKI, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem	Visi PKR, kas norādīti attiecībā uz i), iii) un iv) punktā minētajiem politikas mērķa Nr. 1 konkrētajiem mērķiem”.
--	---	--	--

11. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1056 [JTF]

Regulu (ES) 2021/1056 groza šādi:

1) regulas 2. pantu aizstāj ar šādu:

“Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 5. panta 1. punkta otro daļu TPF palīdz sasniegt konkrēto mērķi: sniegt reģioniem un cilvēkiem iespēju risināt jautājumus saistībā ar sociālajām, nodarbinātības, ekonomiskajām un vidiskajām sekām, ko rada pārkārtošanās uz 2030. gadam izvirzītajiem Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītājiem un uz klimatneitrālu Savienības ekonomiku līdz 2050. gadam, pamatojoties uz Parīzes nolīgumu. TPF var atbalstīt arī investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā minētā STEP mērķa sasniegšanu.”;

2) regulas 8. panta 2. punktam pievieno šādu daļu:

“TPF var atbalstīt arī ienesīgas investīcijas uzņēmumos, kas nav MVU un kas veicina Regulas .../...⁶⁵ [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu. Minēto atbalstu var sniegt neatkarīgi no tā, vai ir veikta plaisas analīze saskaņā ar 11. panta 2. punkta h) apakšpunktu, un neatkarīgi no tās iznākuma. Šādas investīcijas ir atbilstīgas tikai tad, ja to rezultātā nenotiek pārcelšana, kas definēta Regulas (ES) 2021/1060 2. panta 27) punktā. Lai varētu sniegt šādu atbalstu, taisnīgas pārkārtošanās teritoriālais plāns nav jāpārskata, ja šāda pārskatīšana būtu saistīta tikai ar plaisas analīzi.

3) regulas 10. pantam pievieno šādu 4. punktu:

“Komisija maksā 30 % no TPF piešķiruma, ieskaitot saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 27. pantu pārvietotas summas, programmā, kas norādīta lēmumā par programmas apstiprināšanu, kā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu papildus

⁶⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... ... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

programmas ikgadējam priekšfinansējumam, kas paredzēts Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 1. un 2. punktā. Ārkārtas priekšfinansējumu maksā no [šīs regulas stāšanās spēkā].

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 5. punktu summu, kas izmaksāta kā ārkārtas priekšfinansējums, dzēš ne vēlāk kā pēdējā grāmatvedības gadā.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 6. punktu visus ārkārtas priekšfinansējuma radītos procentus izmanto attiecīgajai programmai tādā pašā veidā kā ERAF un iekļauj pēdējā grāmatvedības gada pārskatos.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 97. panta 1. punktu ārkārtas priekšfinansējumu neaptur.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 105. panta 1. punktu priekšfinansējumā, kas jāņem vērā, aprēķinot atceļamās summas, iekļauj izmaksāto ārkārtas priekšfinansējumu.

Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 112. panta, maksimālās līdzfinansējuma likmes speciālajām prioritātēm, kas noteiktas STEP mērķu atbalstīšanai, palielina līdz 100 %.”.

12. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1057 [ESF+]

Regulu (ES) 2021/1057 groza šādi:

- 1) iekļauj šādu jaunu 12.a pantu:

“12.a pants

Papildus programmas priekšfinansējumam, kas paredzēts Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 1. un 2. punktā, ja Komisija apstiprina programmas grozījumu, kas ietver vienu vai vairākas prioritātes, kuras veltītas ESF+ atbalstītajām darbībām, kas veicina Regulas.../...⁶⁶ [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu, tā par šīm prioritātēm izmaksā ārkārtas priekšfinansējumu 30 % apmērā no piešķiruma. Ārkārtas priekšfinansējumu izmaksā līdz 2024. gada 31. decembrim, ja vien Komisija līdz 2024. gada 31. oktobrim ir pieņēmusi lēmumu par programmas grozījuma apstiprināšanu.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 5. punktu summu, kas izmaksāta kā ārkārtas priekšfinansējums, dzēš ne vēlāk kā pēdējā grāmatvedības gadā.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 6. punktu visus ārkārtas priekšfinansējuma radītos procentus izmanto attiecīgajai programmai tādā pašā veidā kā ESF+ un iekļauj pēdējā grāmatvedības gada pārskatos.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 97. panta 1. punktu ārkārtas priekšfinansējumu neaptur.

Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 105. panta 1. punktu priekšfinansējumā, kas jāņem vērā, aprēķinot atceļamās summas, iekļauj izmaksāto ārkārtas priekšfinansējumu.

⁶⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... ... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].

Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 112. panta, maksimālās līdzfinansējuma likmes speciālajām prioritātēm, kas noteiktas STEP mērķu atbalstīšanai, palielina līdz 100 %.

13. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1060 [CPR]

Regulu (ES) 2021/1060 groza šādi:

- 1) regulas 2. panta 45) punktu aizstāj ar šādu:

“45) “izcilības zīmogs” ir Komisijas piešķirta kvalitātes zīme saistībā ar kādu priekšlikumu, kura parāda, ka priekšlikums, kurš novērtēts uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus kāda Savienības instrumenta ietvaros, tiek uzskatīts par tādu, kas atbilst minētā Savienības instrumenta minimālajām kvalitātes prasībām, bet kuru nevar finansēt, jo minētajam uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus nepietiek budžeta, un tas atbalstu varētu saņemt no citiem Savienības vai valsts finansējuma avotiem; **jeb “suverenitātes zīmogs”, kas minēts Regulas .../...⁶⁷ [STEP regula] 4. pantā.**

- 2) regulas 14. panta 5. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Saskaņā ar *InvestEU* regulas 10. panta 4. punkta otro daļu, ja garantijas nolīgums nav noslēgts **12** mēnešu laikā pēc iemaksu nolīguma noslēgšanas, iemaksu nolīgumu izbeidz vai pagarina pēc savstarpējas vienošanās.”;

- 3) regulas 49. pantā iekļauj šādu 2.a punktu:

“Ja atbalsts ir plānots Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minētajiem STEP mērķiem, vadošā iestāde nodrošina, ka visa informācija, kas publicējama saskaņā ar šā panta 2. punktu, tiek iesniegta arī Komisijai šā panta 4. punktā noteiktajā formātā publicēšanai “suverenitātes portālā”, kas noteikts Regulas .../... [STEP regula] 6. pantā, arī plānoto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus grafiks, kas tiek atjaunināts vismaz trīsreiz gadā, kā arī saite uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus to publicēšanas dienā.”;

- 4) I pielikuma 1. tabulai pievieno šādas rindas:

“INTERVENCES JOMA		Koeficienti, ar ko aprēķina atbalstu klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanai	Koeficienti, ar ko aprēķina atbalstu vidisko mērķu sasniegšanai
145a	Atbalsts prasmju attīstīšanai vai piekļuvei nodarbinātībai dziļo tehnoloģiju, digitālo tehnoloģiju un biotehnoloģiju jomā	0 %	0 %
145b	Atbalsts prasmju attīstīšanai vai piekļuvei nodarbinātībai tīru tehnoloģiju jomā	100 %	40 %

⁶⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

188	Ienesīgas investīcijas lielos uzņēmumos, kas galvenokārt saistīti ar tīrām tehnoloģijām	100 %	40 %
189	Ienesīgas investīcijas MVU, kas galvenokārt saistīti ar tīrām tehnoloģijām	100 %	40 %
190	Ienesīgas investīcijas lielos uzņēmumos, kas galvenokārt saistīti ar biotehnoloģijām	0 %	0 %
191	Ienesīgas investīcijas MVU, kas galvenokārt saistīti ar biotehnoloģijām	0 %	0 %
192	Ienesīgas investīcijas lielos uzņēmumos, kas galvenokārt saistīti ar dziļajām un digitālajām tehnoloģijām	0 %	0 %
193	Ienesīgas investīcijas MVU, kas galvenokārt saistīti ar dziļajām un digitālajām tehnoloģijām	0 %	0 %”;

5) I pielikuma 6. tabulai pievieno šādu rindu:

“11	Prasmju un nodarbinātības veicināšana dziļo un digitālo tehnoloģiju, tīru tehnoloģiju, biotehnoloģiju jomā	0 %	0 %”.
-----	--	-----	-------

14. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 1303/2013 [KNR]

Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza šādi:

1) regulas 135. pantam pievieno šādu 6. punktu:

“6. Atkāpjoties no 2. punkta, termiņš pēdējā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanai par pēdējo grāmatvedības gadu ir 2025. gada 31. jūlijs. Par pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu uzskata to starpposma maksājuma pieteikumu, kurš līdz 2025. gada 31. jūlijam iesniegts pēdējais.

Summas no resursiem, kas nav *REACT-EU* resursi, kuras Komisija atlīdzina kā starpposma maksājumus 2025. gadā, nepārsniedz 1 % no attiecīgās programmas kopējām finanšu apropriācijām, ko sedz fonds, izņemot *REACT-EU* resursus. Summas, kas Komisijai būtu jāmaksā 2025. gadā un kas pārsniedz šo procentuālo daļu, neizmaksā un izmanto tikai priekšfinansējuma dzēšanai slēgšanas laikā.”;

2) regulas 138. punktam pievieno šādu daļu:

“Atkāpjoties no pirmajā daļā noteiktā termiņa, a), b) un c) apakšpunktā minētos dokumentus par pēdējo grāmatvedības gadu dalībvalstis var iesniegt līdz 2026. gada 15. februārim.”.

15. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 223/2014 [EAFVP]

Regulu (ES) Nr. 223/2014 groza šādi:

- 1) regulas 13. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Dalībvalsts, vēlākais, līdz 2026. gada 15. februārim iesniedz darbības programmas īstenošanas nobeiguma ziņojumu kopā ar 52. pantā noteiktajiem slēgšanas dokumentiem.”;
- 2) regulas 22. pantā iekļauj šādu 2.a punktu.

“2.a Ja izmaksas tiek atlīdzinātas saskaņā ar 26. panta 2. punkta b), c), d) un e) apakšpunktu, atbilstošās atlīdzināmās darbības veic, iesniedzot pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu saskaņā ar 45. panta 6. punktu.”;
- 3) regulas 45. pantam pievieno šādu 6. punktu:

“6. Atkāpjoties no 2. punkta, termiņš pēdējā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanai par pēdējo grāmatvedības gadu ir 2025. gada 31. jūlijs. Par pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu uzskata to starpposma maksājuma pieteikumu, kurš līdz 2025. gada 31. jūlijam iesniegts pēdējais.

Summas, kuras Komisija atlīdzina kā starpposma maksājumus 2025. gadā, nepārsniedz 1 % no attiecīgās programmas kopējām finanšu apropriācijām. Summas, kas Komisijai būtu jāmaksā 2025. gadā un kas pārsniedz šo procentuālo daļu, neizmaksā un izmanto tikai priekšfinansējuma dzēšanai slēgšanas laikā.”;
- 4) regulas 48. punktam pievieno šādu daļu:

“Atkāpjoties no pirmajā daļā noteiktā termiņa, a), b) un c) apakšpunktā minētos dokumentus par pēdējo grāmatvedības gadu dalībvalstis var iesniegt līdz 2026. gada 15. februārim.”.

16. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/523 [InvestEU]

Regulu (ES) 2021/523 groza šādi:

- 1) regulas 3. pantu groza šādi:
 - a) panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“h) investīcijas, kas veicina Regulas .../...⁶⁸ [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu.
 - b) panta 2. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

“e) atbalstīt finansēšanas un investīciju darbības, kas saistītas ar 8. panta 1. punkta e) apakšpunktā minētajām jomām.”;

2) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“ES garantija 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā ES nodalījuma vajadzībām ir **33 652 310 073** EUR faktiskajās cenās. Uzkrājumu likmi nosaka 40 % apmērā. Lai veiktu iemaksas uzkrājumos, kas veidojas no minētās uzkrājumu likmes, ņem vērā arī 35. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto summu.”;

b) panta 2. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Summu **18 827 310 073** EUR faktiskajās cenās no šā panta 1. punkta pirmajā daļā minētās summas piešķir 3. panta 2. punktā minētajiem mērķiem.”;

c) panta 2. punkta ceturto daļu aizstāj ar šo:

“ES garantijas indikatīvais sadalījums ES nodalījuma vajadzībām ir noteikts šīs regulas I pielikumā. Attiecīgā gadījumā Komisija var novirzīties no I pielikumā minētajām summām ne vairāk kā par 15 % attiecībā uz katru 3. panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā minēto mērķi. Par ikvienu šādu novirzīšanos Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi.”;

3) regulas 7. panta 3. punktam pievieno šādu otro daļu:

“Atkāpjoties no pirmās daļas, ja atbalsts no finanšu instrumentiem ir kombinēts finanšu produktā pakārtotā pozīcijā šajā regulā paredzētajai ES garantijai un/vai ar Regulu (ES) 2015/1017 izveidotai ES garantijai, zaudējumus, ieņēmumus un atmaksājumus no 1. punktā minētajiem finanšu produktiem, kā arī iespējamās atgūtos līdzekļus var arī neproporcionāli sadalīt starp finanšu instrumentiem un šajā regulā paredzēto ES garantiju un/vai ar Regulu (ES) 2015/1017 izveidoto ES garantiju.”;

4) regulas 8. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“1. Fonds *InvestEU* darbojas, izmantojot šādus piecus politikas logus, kas novērš tirgus nepilnības vai neoptimālas investīciju situācijas to konkrētajā darbības jomā.”;

b) panta 1. punktam pievieno šādu e) apakšpunktu:

“e) “STEP politikas logu, kurš ietver investīcijas, kas veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu.”;

5) regulas 10. panta 4. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Ja garantijas nolīgums nav noslēgts **12** mēnešu laikā pēc iemaksu nolīguma noslēgšanas, iemaksu nolīgumu izbeidz vai pagarina pēc savstarpējas vienošanās. Ja 12 mēnešu laikā pēc iemaksu nolīguma noslēgšanas par iemaksu nolīguma summu nav pilnībā uzņemtas saistības saskaņā ar vienu vai vairākiem garantijas nolīgumiem, minēto summu attiecīgi groza. Neizmanto to uzkrājumu summu, kas attiecināma uz summām, kuras dalībvalstis piešķirušas, ievērojot noteikumus par ERAF, ESF+, Kohēzijas fonda un EJZAF izmantošanu ar programmas *InvestEU* starpniecību, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1060, vai ievērojot noteikumus par ELFLA izmantošanu ar programmas *InvestEU* starpniecību, kas noteikti KLP stratēģisko plānu regulā,

izmanto atkārtoti saskaņā ar attiecīgajām minētajām regulām. Neizmanto uzkrājumu summu, kas attiecināma uz summām, kuras dalībvalsts piešķirusi saskaņā ar šīs regulas 4. panta 1. punkta trešo daļu, atmaksā dalībvalstij.”;

6) regulas 13. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. EIB grupai piešķir **vismaz 75 %** no ES garantijas saskaņā ar ES nodalījumu, kā minēts 4. panta 1. punkta pirmajā daļā, **vismaz 25 239 232 554** EUR apmērā. EIB grupa sniedz kopējo finanšu iemaksu vismaz **6 309 808 138** EUR apmērā. Šo iemaksu nodrošina tādā veidā un formā, kas veicina fonda *InvestEU* īstenošanu un 15. panta 2. punktā norādīto mērķu sasniegšanu.”;

7) regulas 23. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. Saistībā ar šā panta 1. un 2. punktā minētajām procedūrām Komisija ņem vērā visus “suverenitātes zīmogs”, kas piešķirti saskaņā ar Regulas.../... [STEP regula] 4. pantu.”;

8) regulas 24. panta 2. punktu groza šādi:

a) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Investīciju komiteja tiekas **piecos** dažādos sastāvos, kas atbilst 8. panta 1. punktā minētajiem **pieciem** politikas logiem.”;

b) piekto daļu aizstāj ar šādu:

“Investīciju komitejas četri locekļi ir pastāvīgie locekļi katrā no Investīciju komitejas **pieciem** sastāviem. Vismaz vienam no pastāvīgajiem locekļiem ir specializētas zināšanas par ilgtspējīgu investēšanu. Turklāt katrā no šiem **pieciem** komitejas sastāviem ir divi eksperti, kuriem ir pieredze ar investīcijām nozarēs, ko aptver attiecīgais politikas logs. Valde nosaka, kurā sastāvā vai sastāvos attiecīgie Investīciju komitejas locekļi strādās. **Ne vairāk kā divos sastāvos strādāt var nozīmēt pagaidu locekli, ja vien ir izpildītas prasības, kas attiecas uz abiem.** Investīciju komiteja no savu pastāvīgo locekļu vidus ievēlē priekšsēdētāju.”;

9) regulas 25. panta 2. punktam pievieno šādu j) apakšpunktu:

“j) sniedz konsultatīvu atbalstu kapitāla fondu pārvaldītājiem, kas darbojas 8. panta 1. punkta e) apakšpunktā minētajās jomās.”;

10) regulas 26. pantam pievieno šādu 5. punktu:

“5. Papildus 4. punktam īstenošanas partneri pārbauda arī projektus, kuriem piešķirts “suverenitātes zīmogs” saskaņā ar Regulas.../... [STEP regula] 4. pantu, ja šie projekti atbilst to ģeogrāfiskajai un darbības jomai.”;

11) regulas 35. pantam pievieno šādu 5. punktu:

“5. Atkāpjoties no šīs regulas 16. panta otrās daļas, finansēšanas un investīciju darbības, ko īstenošanas partneris apstiprinājis attiecībā uz periodu no 2023. gada 1. janvāra, līdz tiek parakstīts garantijas nolīgums vai garantijas nolīguma grozījums, kas ietver STEP politikas logu, var segt ar ES garantiju ar noteikumu, ka minētās darbības ir norādītas garantijas nolīgumā, iztur 23. panta 1. punktā minēto atbilstības pārbaudi vai saņem labvēlīgu atzinumu EIB statūtu 19. pantā paredzētajā procedūrā un abos gadījumos Investīciju komiteja tās ir apstiprinājusi saskaņā ar 24. pantu.”;

12) I pielikumam pievieno šādu e) punktu:

“e) līdz **7 500 000 000 EUR** mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā.”;

13) II pielikumam pievieno šādu 16) punktu:

“16) Regulas.../... [STEP regula] 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto kritiski svarīgo tehnoloģiju izvērsšana, ieviešana un plaša mēroga ražošana, kā arī attiecīgā vērtības ķēde, kas minēta minētās regulas 2. panta 4. punktā.”;

14) III pielikumam pievieno šādu 9) punktu:

“7. a STEP

7.a 1. Piesaistītās investīcijas pēc tehnoloģiju jomām: i) dziļās un digitālās tehnoloģijas, ii) tīras tehnoloģijas un iii) biotehnoloģijas

7. a 2. Darbvietas, kas radītas vai atbalstītas

7.a 2. Atbalstīto uzņēmumu skaits pēc tehnoloģiju jomām: i) dziļās un digitālās tehnoloģijas, ii) tīras tehnoloģijas un iii) biotehnoloģijas.”;

17. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/695 [“Apvārsnis Eiropa”]

Regulu (ES) 2021/695 groza šādi:

1) regulas 12. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Programmas īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir **86 623 000 000 EUR** faktiskajās cenās 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT un **9 453 000 000 EUR** faktiskajās cenās 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai.”;

b) panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“b) 46 628 000 000 EUR II pīlāram “Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja” laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:

i) 6 775 000 000 EUR kopai “Veselība”;

ii) 1 350 000 000 EUR kopai “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”;

iii) 1 276 000 000 EUR kopai “Civilā drošība sabiedrībai”;

iv) 13 229 000 000 EUR kopai “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”;

v) 13 229 000 000 EUR kopai “Klimats, enerģētika un mobilitāte”;

vi) 8 799 000 000 EUR kopai “Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide”;

vii) 1 970 000 000 EUR ar kodolenerģiju nesaistītajām JRC tiešajām darbībām;

c) **13 237 000 000 EUR** III pīlāram “Inovātīva Eiropa” laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:

i) **10 052 000 000 EUR** EIP;

ii) 459 000 000 EUR Eiropas inovācijas ekosistēmām;

iii) 2 726 000 000 EUR EIT;”;

2) regulas 46. pantā iekļauj šādu 4.a punktu:

“4.a Atkāpjoties no Finanšu regulas 209. panta 3. punkta, atmaksājumus, tostarp atmaksātos avansus, ieņēmumus un neizmantotās summas, no kurām atskaitītas maksas un EIP apvienotā finansējuma izmaksas saistībā ar EIP izmēģinājuma projektu pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ietvaros, uzskata par iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 3. punkta f) apakšpunktu un 21. panta 4. un 5. punktu. Divu gadu laika ierobežojumu, kas norādīts Finanšu regulas 209. panta 3. punkta otrajā daļā, piemēro no datuma, kurā stājas spēkā Regula .../...⁶⁹ [STEP regula].

3) regulas 48. panta pirmajai daļai pievieno šādu d) punktu:

“d) atbalsts vienīgi kapitāla veidā, kas nepieciešams, lai paplašinātu MVU, kas nav spējīgi piesaistīt banku finansējumam, arī jaunuzņēmumus, un mazus vidējas kapitalizācijas uzņēmumus, kas nav spējīgi piesaistīt banku finansējumu, arī subjektus, kas jau ir saņēmušas atbalstu saskaņā ar a) līdz c) apakšpunktu, lai radītu radikālas un revolucionāras inovācijas, kam nevar piesaistīt banku finansējumu, Regulas .../... [STEP regula] 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētu kritiski svarīgu tehnoloģiju jomā un ko finansē saskaņā ar minētās regulas 3. panta b) punktu.”.

18. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/697 [EDF]

Regulu (ES) 2021/697 groza šādi:

1) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 12. panta 1. punktu Fonda īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir **9 453 000 000** EUR pašreizējās cenās.”;

b) panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“a) **3 151 000 000** EUR paredzēti pētniecības darbībām;

b) **6 302 000 000** EUR paredzēti izstrādes darbībām.”;

c) pievieno šādu 5. punktu:

“No 2. punktā minētās summas **1 500 000 000** EUR pašreizējās cenās piešķir uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus vai finansējuma piešķiršanai, ar ko atbalsta investīcijas, kuras veicina Regulas .../... [STEP regula] 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā minēto STEP mērķu sasniegšanu.⁷⁰”

19. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/241 [RRF]

⁶⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

⁷⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”.

Regulu (ES) 2021/241 groza šādi:

1) regulas 7. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var arī ierosināt savā atveseļošanas un noturības plānā kā aplēstās izmaksas iekļaut naudas iemaksas summu dalībvalsts nodalījuma vajadzībām saskaņā ar attiecīgajiem *InvestEU* regulas noteikumiem tikai attiecībā uz pasākumiem, kas atbalsta investēšanas darbības, kas veicina Regulas .../...⁷¹ [STEP regula] 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu. Minētās izmaksas nepārsniedz 6 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā finansiālā piešķiruma, un attiecīgajos pasākumos, kas norādīti atveseļošanas un noturības plānā, ievēro šīs regulas prasības.

2) regulas 29. pantam pievieno šādu 6. punktu:

“6. Pirms izsludina uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus vai konkursa procedūras, kas saistītas ar STEP mērķiem, kuri noteikti Regulas .../... [STEP regula] 2. pantā, dalībvalstis minētās regulas 6. pantā minētajā “suverenitātes portālā” dara pieejamu šādu informāciju:

- a) ģeogrāfiskais apgabals, uz ko attiecas uzaicinājums iesniegt priekšlikumus;
- b) attiecīgās investīcijas;
- c) kāda veida pretendentiem ir tiesības pieteikties;
- d) atbalsta kopējā summa attiecīgajā uzaicinājumā;
- e) uzaicinājuma sākuma un beigu datums;
- f) saite uz tīmekļa vietni, kurā uzaicinājums tiks publicēts.”.

3. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

20. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁷¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula .../... [ievietot pilnu nosaukumu un OV atsauci].”;

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

Saturs

1.	PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS.....	1
•	Priekšlikuma pamatojums un mērķi.....	1
•	Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā.....	11
2.	JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE.....	12
•	Juridiskais pamats	12
•	Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā).....	13
•	Proporcionalitāte	13
•	Juridiskā instrumenta izvēle	13
3.	<i>EX POST</i> IZVĒRTĒJUMU, Apspriešanos ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējumu rezultāti.....	13
•	Apspriešanās ar ieinteresētajām personām.....	13
•	Ietekmes novērtējums.....	14
•	Normatīvā atbilstība un vienkāršošana	14
•	Pamattiesības.....	14
	IETEKME UZ BUDŽETU	14
5.	CITI ELEMENTI.....	15
•	Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība	15
•	Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums	16
1.	PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS.....	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	3
1.4.	Mērķi.....	3
1.4.1.	Vispārīgie mērķi.....	3
1.4.2.	Konkrētie mērķi	4
1.4.3.	Paredzami rezultāti un ietekme	4
1.4.4.	Snieguma rādītāji	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks	4
1.5.2.	Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā	

vērtība” ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	5
1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas.....	5
1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem.....	5
1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums.....	5
1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme	6
1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI.....	6
2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	6
2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma	7
2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	7
2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu.....	7
2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī).....	7
2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	7
3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	8
3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas.....	8
3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	10
3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	10
3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	16
3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	17
3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	20
3.2.5. Trešo personu iemaksas	20
3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	21

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido platformu "Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai" (STEP) un groza Direktīvu 2003/87/EK, Regulu (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241

1.2. Attiecīgā politikas joma

Rūpniecības politika
Eiropas zaļais kurss
Digitālajam laikmetam gatava Eiropa
Vienotais tirgus

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

jaunu darbību

jaunu darbību pēc izmēģinājuma projekta / sagatavošanas darbības⁷²

esošas darbības pagarināšanu

vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. *Vispārīgie mērķi*

Pēdējo gadu laikā ES ir ieviesusi visaptverošu instrumentu kopumu, lai atbalstītu Eiropas dekarbonizāciju un digitalizāciju. Lai gan ES ir nodrošinājusi stabilu finansējumu gan zaļās, gan digitālās pārkārtošanās procesam, šie līdzekļi parasti tika sadalīti starp dažādām izdevumu programmām un atbilstīgi atšķirīgiem noteikumiem. Nodrošinot esošā finansējuma saskaņotību virzībā uz kopīgu mērķi, var uzlabot tā efektivitāti un paātrināt atbalstu rūpniecības nozarēm, kurām ir būtiska nozīme divējādās pārkārtošanās procesā.

STEP mērķis ir palielināt Eiropas priekšrocības tādu kritiski svarīgu un jauno tehnoloģiju jomā, kas ir būtiskas zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanai, sākot no tehnoloģijām, kas saistītas ar datošanu, tostarp mikroelektroniku, kvantu datošanu un mākslīgo intelektu, un beidzot ar biotehnoloģijām, bioražošanu un neto nulles tehnoloģijām.

STEP mērķi tiks sasniegti, izmantojot šādus līdzekļus:

1. esošo instrumentu elastības nodrošināšana;
2. esošo instrumentu iespējamās ietekmes palielināšana;
3. esošo instrumentu sinerģijas radīšana virzībā uz kopīgu mērķi.

⁷²

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.4.2. Konkrētie mērķi

- a) Atbalstīt kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādi vai ražošanu visā Eiropas Savienībā vai aizsargāt un stiprināt attiecīgās vērtību ķēdes tālāk norādītajās jomās, ja minētās tehnoloģijas atbilst konkrētiem nosacījumiem:
- i) dziļās un digitālās tehnoloģijas,
 - ii) tīrās tehnoloģijas,
 - iii) biotehnoloģijas.
- b) Novērst tāda darbaspēka un prasmju trūkumu, kas ir būtisks visu veidu kvalitatīvām darba vietām, lai sekmētu a) apakšpunktā minētā mērķa izpildi.

1.4.3. Paredzami rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Platformas paredzētā ietekme ietver Eiropas Savienības rūpniecisko spēju un konkurētspējas būtisku stiprināšanu tīro, bioloģisko un dziļo tehnoloģiju jomā. Tiek prognozēts, ka šī ietekme pastiprinās ES kā pasaules līderes pozīciju šajās kritiski svarīgajās jomās, sekmējot arī ES ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību un starptautisko konkurētspēju.

1.4.4. Snieguma rādītāji

Norādīt progresu un sasniegumu uzraudzības rādītājus.

Rādītāji

1. Atbalstītie uzņēmumi
2. Apmācībā iesaistīto dalībnieku skaits
3. Kopējās piesaistītās investīcijas
4. Radīto vai saglabāto darbvietu skaits

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks

Regulai vajadzētu būt pilnīgi piemērojamai drīz pēc tās pieņemšanas, t. i., nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Tomēr dažu darbību īstenošana sāksies dienā, kad Komisija pieņems priekšlikumu:

- Komisija sāks integrēt STEP mērķus īstenojamajās programmās, piemēram, “Apvārsnis Eiropa” vai Inovāciju fonds;
- Komisija izveidos vienas pieturas aģentūru, kas platformas vajadzībām turpmāk rīkosies kā galvenā ES instrumentu koordinatore. Šī struktūra laika gaitā paplašināsies un integrēs papildu resursus.

Abām iepriekš minētajām darbībām būtu jāspēj dot rezultātus no 2023. gada beigām.

Ja likumdevēji pieņems šo priekšlikumu, Komisija plāno ļoti ātri piešķirt papildu resursus atlasītajās programmās, lai saņēmēji no 2024. gada varētu sākt saņemt finansiālo atbalstu vai īstenot papildu ES garantiju.

- 1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

ES kopumā ir vadošā loma to darbību īstenošanā, kas vajadzīgas, lai veiktu zaļo un digitālo pārkārtošanos. Rīkojoties kopā, dalībvalstis var labāk apvienot resursus šo mērķu sasniegšanai un uzlabot darbību efektivitāti.

Lai turpinātu īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos ar spēcīgu rūpniecisko pamatu, ir vajadzīga koordinēta dalībvalstu rīcība, arī ņemot vērā globālo konkurenci kapitāla un investīciju piesaistē.

- 1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Iepriekšējos gados ES ir pieņēmusi regulatīvas izmaiņas, lai paātrinātu ES līdzekļu izmantošanu, piemēram, CARE un FAST CARE ir piemēri tam, kā kohēzijas fondos ir veiktas mērķtiecīgas izmaiņas, lai risinātu jaunas krīzes.

ES nesēn pieņēma arī REPowerEU regulu, lai palielinātu esošā instrumenta — Atvēršanas un noturības mehānisma — iespējamo iedarbību un vienlaikus padarītu elastīgāku iespēju REPowerEU vajadzībām izmantot citus līdzekļus.

Šī pieredze ir ņemta vērā šā priekšlikuma izstrādē.

- 1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Ar šo regulu tiek radīti nepieciešamie nosacījumi efektīvākai, lietderīgākai un mērķtiecīgākai esošo ES līdzekļu izmantošanai, lai palielinātu atbalstu STEP projektiem. Pēdējo gadu laikā ES ir ieviesusi visaptverošu instrumentu kopumu, lai atbalstītu Eiropas dekarbonizāciju un digitalizāciju.

Izvēlei racionalizēt un labāk izmantot esošos instrumentus, nevis radīt pilnīgi jaunu instrumentu, ir divas galvenās priekšrocības. Pirmkārt, laiks. Jauna instrumenta izveide var aizņemt ilgu laiku, bet esošo instrumentu apvienošana var paveikt daudz ātrāk. Tā būtu neapstrīdama priekšrocība ES finansējuma saņēmējiem, jo tiem būtu iespēja ātrāk gūt labumu no ES finansējuma. Otrkārt, dažādu finansējuma avotu — tiešas, netiešas un dalītas pārvaldības — apvienošana arī varētu veicināt resursu efektīvāku izmantošanu.

Lai gan STEP priekšlikums ir pilnīgi iekļauts spēkā esošajā DFS un instrumentos, tam ir arī vajadzīgi papildu resursi, lai sasniegtu mērķus. Tāpēc, veicot DFS vidusposma pārskatu, Komisija ierosina mērķtiecīgu STEP palielinājumu.

- 1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

N/P

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

Ierobežots ilgums

- Spēkā no [DD.MM.]GGGG. līdz 31.12.2030.
- Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām no 2023. līdz 2027. gadam un uz maksājumu apropriācijām no 2023. līdz 2030. gadam.

Beztermiņa

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes⁷³

Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ko veic tās nodaļas, tostarp personāls Eiropas Savienības delegācijās;
- ko veic izpildaģentūras.

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Netieša pārvaldība, uzticot budžeta izpildes uzdevumus:

- trešām valstīm vai to norīkotām struktūrām;
 - starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
 - EIB un Eiropas Investīciju fondam;
 - Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
 - publisko tiesību subjektiem;
 - privāttiesību subjektiem, kas sniedz sabiedriskus pakalpojumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
 - dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;
 - struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Saskaņā ar STEP regulas 7. pantu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei gada ziņojumu par STEP īstenošanu. Gada ziņojumā sniedz konsolidētu informāciju par progresu, kas panākts, īstenojot STEP mērķus katras 2. pantā minētās programmas satvarā, tostarp par:

⁷³

Sīkāku informāciju par budžeta izpildes paņēmieniem un atsauces uz Finanšu regulu sk. *BUDGpedia* tīmekļa vietnē: <https://myintracom.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- a) kopējiem STEP izdevumiem, kas finansēti no attiecīgajām programmām;
- b) STEP investīciju rezultātiem, pamatojoties uz kopējiem rādītājiem.

Turklāt saskaņā ar STEP regulas 8. pantu Komisija ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim sagatavos novērtējuma ziņojumu par fonda īstenošanu un iesniegs to Eiropas Parlamentam un Padomei. Konkrētāk, izvērtējuma ziņojumā novērtē to, cik lielā mērā ir sasniegti mērķi, cik efektīvi ir izmantoti resursi un kāda ir Eiropas pievienotā vērtība. Tajā arī izvērtē to, vai visi mērķi un darbības joprojām ir nozīmīgi.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

- 2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

STEP īsteno, ievērojot pārvaldības veidu, maksāšanas kārtību un kontroles stratēģiju, kas piemērojama regulas 3. pantā minētajām programmām.

- 2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Tā kā STEP pamatu veidos esošie ES instrumenti, tostarp to kontroles struktūra, tam nevajadzētu radīt papildu riskus.

- 2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Budžetu īsteno, ievērojot pārvaldības veidu, maksāšanas kārtību un kontroles stratēģiju, ko piemēro regulas 3. pantā minētajām programmām. Šī pieeja garantē līdzekļu efektīvu izmantošanu, izmantojot jau izveidotas un pārbaudītas kontroles sistēmas.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Platformu īsteno, izmantojot regulas 3. pantā minētās programmas. Profilakses un aizsardzības pasākumi būs tie pasākumi, kas jau ir ieviesti šo programmu vajadzībām.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. ⁷⁴	no EEZ un EBTA valstīm ⁷⁵	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm ⁷⁶	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
1	01.020210 kopa "Veselība" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.020220 kopa "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.020230 kopa "Civīlā drošība sabiedrībai" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.020240 kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.020250 kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.020260 kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide" ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	01.0200301 Eiropas Inovācijas padome ("Apvārsnis Eiropa")	Dif.	Jā	Jā	Jā	Jā
1	02.0202 (<i>InvestEU</i> — uzkrājumi)	Dif.	Jā	Nē	Nē	Jā
2a	05.02.01 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības izdevumi 05.03.01 Kohēzijas fonda (KF) darbības izdevumi 07.02.01 Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) dalītās pārvaldības sadaļa — darbības	Dif.	Nē	Nē	Nē	TPF vajadzībām piešķirtie ārējie ieņēmumi no <i>NGEU</i>

⁷⁴ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁷⁵ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁷⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

	izdevumi					
3	09.03.01 Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) — darbības izdevumi	Dif.	Nē	Nē	Nē	Jā

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
3	09.05.01 Inovāciju fonds (IF) — darbības izdevumi 09.01.04.01 Inovāciju fonda atbalsta izdevumi 09.01.04.74 Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra — iemaksa no Inovāciju fonda	Dif. un nedif.	Nē	Nē	Nē	Jā

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.	1
--	-----	---

“Apvārsnis Eiropa”			2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
Darbības apropriācijas, kas pārdalītas no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” II pīlāra uz Eiropas Inovācijas padomi								
01.020210 kopa “Veselība”	Saistības	(1a)			-14700	-44 200	-59 100	-118 000
01.020220 kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	Saistības	(1a)			-4400	-13 300	-18 300	-36 000
01.020230 kopa “Civīlā drošība sabiedrībai”	Saistības	(1a)			-3300	-10 000	-13 700	-27 000
01.020240 kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	Saistības	(1a)			-29200	-87 500	-116 300	-233 000
01.020250 kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	Saistības	(1a)			-29200	-87 500	-116 300	-233 000
01.020260 kopa “Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide”	Saistības	(1a)			-19200	-57 500	-76 300	-153 000
01.020301 Eiropas Inovācijas padome	Saistības	(1a)			100000	300 000	400 000	800 000
Darbības apropriācijas, kas izriet no atceltajām saistībām, kuras atkal darītas pieejamas (Finanšu regulas 15. panta 3. punkts) (faktiskajās cenās)								
01.020301 Eiropas Inovācijas padome	Saistības	(1a)		500000	400 000	200 000	100 000	1 200,000

Darbības apropriācijas, kas izriet no daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam vidusposma pārskatīšanas								
01.020301 Eiropas Inovācijas padome	Saistības	(1a)		125000	125 000	125 000	125 000	500 000
Aplēstās darbības apropriācijas, kas izriet no atmaksājumiem no Eiropas Inovācijas padomes izmēģinājuma projekta pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” satvarā								
01.00301 Eiropas Inovācijas padome	Saistības	(1a)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	130000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁷⁷				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Kopā apropriācijas programmai “Apvārsnis Eiropa”								
01.020301 Eiropas Inovācijas padome	Saistības	(1a)		625000	625 000	625 000	625 000	2 630,000*
	Maksājumi	(2 a)		625000	625 000	625 000	625 000	2 630,000*

* No tiem aplēstie piešķirtie ieņēmumi 130 miljonu EUR apmērā, kas izriet no Eiropas Inovācijas padomes izmēģinājuma projekta pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” satvarā, kuru gada profilu nevar zināt iepriekš.

ĢD: ECFIN			2023. g ads	2024. g ads	2025. g ads	2026. ga ds	2027. ga ds	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas								
02.0202 <i>InvestEU</i> garantijas uzkrājumi	Saistības	(1a)		750000	750 000	750 000	750 000	3000,000
	Maksājumi	(2 a)		750000	750 000	750 000	750 000	3000,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁷⁸				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
KOPĀ	Saistības	=1a		750000	750 000	750 000	750 000	3000,000

⁷⁷ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izdevumi nav sīki izklāstīti, bet ir iekļauti darbības pozīcijās norādītajās kopsummās. Tiem būtu aptuveni jāatbilst tādām pašām procentuālajām daļām, kādas bija 2021.–2024. gada perioda administratīvajās pozīcijās.

⁷⁸ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izdevumi nav sīki izklāstīti, bet ir iekļauti darbības pozīcijās norādītajās kopsummās. Tiem būtu aptuveni jāatbilst tādām pašām procentuālajām daļām, kādas bija 2021.–2024. gada perioda administratīvajās pozīcijās.

apropriācijas ĢD ECFIN	Maksājumi	=2 a		750000	750 000	750 000	750 000	3000,000
-------------------------------	-----------	------	--	--------	---------	---------	---------	-----------------

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.	3
--	-----	---

ĢD: Reģionālā politika un pilsētpolitika			2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	2028. gads	2029. gads	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas										
09.0301 Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) — darbības izdevumi	Saistības	(1a)		0000	0 000	0 000	0 000			0 000
	Maksājumi	(2 a)		5 935,000		-5 935,000				0000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁷⁹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
KOPĀ apropriācijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD	Saistības	=1a+1b+3		0000	0 000	0 000	0 000			0 000
	Maksājumi	=2a+2b+3		5 935,000	0000	-5 935,000	0000	0 000	0 000	0 000

* Papildu priekšfinansējuma maksājumi TPF 2024. gadā tiks finansēti tikai no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, un to rezultātā NGEU maksājumu apropriācijas tiks pārceltas no 2026. gada uz 2024. gadu. Papildu priekšfinansējuma summas, kas izmaksājamas ERAF, KF un ESF+ satvarā, būs atkarīgas no dalībvalsts plānošanas lēmumiem un tiks pilnīgi finansētas no DFS resursiem.

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Nr.	3
--	-----	---

⁷⁹ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izdevumi nav sīki izklāstīti, bet ir iekļauti darbības pozīcijās norādītajās kopsummās. Tiem būtu aptuveni jāatbilst tādām pašām procentuālajām daļām, kādas bija 2021.–2024. gada perioda administratīvajās pozīcijās.

ĢD: CLIMA ĢD			2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas								
09.0501 Inovāciju fonds (IF) — darbības izdevumi	Saistības	(1a)		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Maksājumi	(2 a)		500000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁸⁰				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
KOPĀ apropriācijas Klimata politikas ĢD	Saistības	=1a+1b+3		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Maksājumi	=2a+2b +3		500 000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija		Nr.						
Eiropas Aizsardzības fonds			2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas								
13.0301 Aizsardzība	Saistības	(1a)		375000	376 000	375 000	374 000	1 500,000
	Maksājumi	(2 a)		375000	376 000	375 000	374 000	1 500,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁸¹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

⁸⁰ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izdevumi nav sīki izklāstīti, bet ir iekļauti darbības pozīcijās norādītajās kopsummās. Tiem būtu aptuveni jāatbilst tādām pašām procentuālajām daļām, kādas bija 2021.–2024. gada perioda administratīvajās pozīcijās.

⁸¹ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izdevumi nav sīki izklāstīti, bet ir iekļauti darbības pozīcijās norādītajās kopsummās. Tiem būtu aptuveni jāatbilst tādām pašām procentuālajām daļām, kādas bija 2021.–2024. gada perioda administratīvajās pozīcijās.

KOPĀ apropriācijas Eiropas Aizsardzības fondam	Saistības	=1a+1b+3		375000	375 000	375 000	375 000	1 500,000
	Maksājumi	=2a+2b +3		375 000	376 000	375 000	374 000	1 500,000

○ KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)							
	Maksājumi	(5)							
○ KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)							
KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas <....> IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	=4+6							
	Maksājumi	=5+6							

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairāk nekā vienu darbības izdevumu kategoriju, atkārtot iepriekš minēto iedaļu:

○ KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)							
	Maksājumi	(5)							
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)							
KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS (atsauces summa)	Saistības	=4+6							
	Maksājumi	=5+6							

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīvu budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jāiekļauj [tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskata pielikumā](#) (Komisijas lēmuma par iekšējiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Savienības vispārējā budžeta Komisijas iedaļas izpildi 5. pielikums), kurš dažādu dienestu uzziņas vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā *DECIDE*.

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2023. g ads	2024. g ads	2025. g ads	2026. g ads	2027. ga ds	2028. ga ds	2029. ga ds	KOPĀ
ĢD: <.....>									
☐ Cilvēkresursi			3026	3 026	3 026	3 026	1 037	1 037	14 178
☐ Citi administratīvie izdevumi			0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1 648
KOPĀ <.....> ĢD	Apropriācijas		3283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826

KOPĀ apropriācijas daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)		3283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826
---	---------------------------------------	--	------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2023. g ads	2024. g ads	2025. g ads	2026. g ads	2027. ga ds	2028. ga ds	2029. ga ds	KOPĀ
KOPĀ apropriācijas dauzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	Saistības								
	Maksājumi								

3.2.2. *Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām*

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus ↓			2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	2028. gads	2029. gads	KOPĀ									
	Iznākumi										Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas							
	Veids ⁸²	Vidējās izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas			Daudzums	Izmaksas					
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ⁸³ ...																			
- Iznākums																			
- Iznākums																			
- Iznākums																			
Starpsumma — konkrētais mērķis Nr. 1																			
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																			
- Iznākums																			
Starpsumma — konkrētais mērķis Nr. 2																			
KOPSUMMAS																			

⁸² Iznākumi ir attiecīgie produkti un pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

⁸³ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētie mērķi...”

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šāds administratīvās apropriācijas:

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	2028. gads	2029. gads	KOPĀ
--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------

daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi		3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14 178
Citi administratīvie izdevumi		0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
Starpsumma — daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15 826

Ārpus daudzgadu finanšu shēmas⁸⁴ 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi								
Citi administratīvie izdevumi								
Starpsumma ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

KOPĀ		3283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826
-------------	--	------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁸⁴ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2023. g ads	2024. g ads	2025. g ads	2026. g ads	2027. g ads	2028. g ads	2029. g ads
o Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)		15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (Delegācijas)							
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)							
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
o Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu FTE)⁸⁵							
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)		5	5	5	5	2	2
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JPD delegācijās)							
XX 01 xx yy zz ⁸⁶	- galvenajā birojā						
	- delegācijās						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
KOPĀ		20	20	20	20	7	7

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Lai 2024. gadā izveidotu vienas pieturas aģentūras un sāktu īstenot pirmos pasākumus, būs vajadzīgi 15 pilnslodzes ekvivalenti (12 AD un 3 AST). Tāds pats pilnslodzes ekvivalentu skaits būs vajadzīgs līdz pašreizējās DFS perioda beigām, bet 2028. un 2029. gadā tas tiks samazināts līdz 5 pilnslodzes ekvivalentiem. Vienas pieturas aģentūra sastāvēs no papildu nodaļas, ko izveidos Komisijas BUDG ĢD. Tomēr šīs vajadzības tiks izpildītas, veicot iekšēju pārcelšanu Komisijā.
Ārštata darbinieki	2 līgumdarbinieki un 3 norīkotie valstu eksperti līdz 2027. gadam un 2 līgumdarbinieki pēc tam. Izmaksas par šiem diviem līgumdarbiniekiem tiks segtas, veicot iekšēju

⁸⁵ AC — līgumdarbinieki, AL — vietējie darbinieki, END — valstu norīkotie eksperti, INT — aģentūru darbinieki, JED — jaunākie eksperti delegācijās.

⁸⁶ Ārštata darbiniekiem paredzētā pakārtotā maksimālā summa, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

	pārdali Komisijā.
--	-------------------

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

- pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

Aprakstiet, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas. Lielas pārplānošanas gadījumā sniedziet *Excel* tabulu.

- jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas un budžeta pozīcijas, atbilstošās summas un instrumentus, kurus ierosināts izmantot.

- jāpārskata DFS

Vajadzīgais B1 ieguldījums

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- paredz trešo personu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N ⁸⁷	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

⁸⁷

N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021.). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - pašu resursus
 - citus ieņēmumus
 - Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁸⁸					
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)	
..... pants								

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgā budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

⁸⁸ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.